

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Munkaversennyel

Készülünk a negyvenedik évfordulóra

A szocialista munkaversenymozgalom egyéni és kollektív formában részt vevő postás dolgozók az évről évre szigorúbbá, nehezebbé váló gazdasági környezetben is eredményesen segítették és segítik a Magyar Posta VI. ötéves tervfeladatainak végrehajtását. Az ötéves tervidőszakra vonatkozó munkaversenycélok időtállóak, továbbra iránymutatásul szolgálnak a versenytársakhoz. De mint az élet minden más területén, így a munkaversenyben is felmerülnek előre nem látott, a mozgalmat formailag, tartalmilag továbbvivő feladatok.

1984. mondhatjuk, rendhagyó lesz az elmúlt évekhez viszonyítva: Három fő feladat egyidejű és összehangolt végrehajtására vár a munkaversenyben részt vevőkre és természetesen a verseny irányítóira, szervezőire:

- a középtávú tervidőszak céljainak szellemében a hatékonyságot szem előtt tartó rugalmassággal az 1984. évi tervfeladatok megvalósításának segítése;

- a dolgozók és kollektívák aktivitásának fokozása végett a hazánk felszabadulása 40. évfordulójának tiszteletére indult munkaverseny minél szélesebb körben való kibontakoztatása;

- a munkaversenyről szóló új Mt. h.—SZOT—KISZ KB együttes határozathoz igazodva a mozgalom munkahelyi jellegének erősítése a szervezéstől az elismerésig, elősegítve ezzel a hasznos közösségi célokat szolgáló egyéni kezdeményezések felszínre kerülését, a kollektívák erejének és segítőkészségének a feladatok végrehajtásába való hatékony bekapcsolását.

I.

A posta 1984. évi feladatainak ellátásában a szolgáltatások iránti mennyiségi igények lefedését kielégítése mellett jelentős szerepet kap továbbra is a munka minősége, valamint az eredményesség szempontjából igen fontos tényező a munka hatékonysága. Szükség van tehát minden olyan jó kezdeményezésre, javaslatra, amely a munka körülmények jobb megismerésével, a meglévő eszközök jobb kihasználásával teszi lehetővé a szolgáltatások színvonalában elért eredmények megtartását és ahol lehetséges, a minőség javítását.

A postai munkának szinte minden területén előtérbe kerül a fenntartás, melynek színvonalában erőteljes javulást kell elérni az elkövetkezendő időszakban. Ezt a feladatot a létszámgondok a sokszor nem megfelelő eszköz- és anyagellátás visszahúzó hatásai mellett kell ellátni. Ezért az eredményességhez körülmények között,

jobban szervezett, takarékosabb, fegyelmezettebb munkára van szükség a tervezéstől a végrehajtásig. Ebben sokat segíthetnek a fenntartás irányításában és végrehajtásában foglalkoztatott szocialista brigádok, ha keresik egymással a kapcsolatot, és jó együttműködéssel egyfajta védnökséget vállalnak az egyes munkák megfelelő előkészítése, gyors és eredményes végrehajtása fölött.

A postaforgalomban a szolgáltatások minőségének szinten tartása mellett a közönség igényeinek magasabb színvonalú kielégítése végett bevezetett és bevált új szolgáltatások kiterjesztése, valamint újabbak kísérleti bevezetése tartozik a kiemelt feladatok közé, de ide sorolhatjuk a különböző munkafolyamatok egyszerűsítését, egyszerűsítését is.

A forgalmi ágazat kívánt megújulását a dolgozó kollektívák hozzáállásával befolyásolni tudják. Ha elfogadjuk azt, hogy a közönséggel való kapcsolat nagymértékben hatással lehet a posta megítélésére, akkor az itt dolgozó szocialista brigádok munkája kell hogy garanciája legyen az új módszerek, szolgáltatások kedvező fogadtatásának. Ezért a szolgáltatói magatartás kialakításában, formálásában megindult kedvező folyamat további erősítése fő célja kell hogy legyen e terület kollektíváinak.

A távbeszélő-szolgáltatásban dolgozó szocialista brigádokra vár talán az elkövetkezendő időszakban a legnehezebb feladat, mind a mennyiségi, mind a minőségi igények kielégítésében. A kijelölt feladatok elvégzésének feltételrendszere itt a legfoghíjasabb. Gondoljunk a már említett létszámgondokra vagy az anyagellátás nehézségeire. Pillanatnyilag a leghatékonyabban végzett munka és az ehhez szükséges feltételek mielőbbi megteremtése látszik az egyetlen megoldásnak ezen a területen. Ez viszont a jelenlegi fegyelmezettebb, jobb együttműködést kíván az irányításban és a végrehajtásban dolgozó kollektíváktól. Együttműködés cselekvéssel segíteni, presztízszelemmel viszont csak hatástalanítani lehet a hatékonyságot javító módszereket.

A kapacitásfejlesztés, a távhívási lehetőségek bővítése mellett továbbra is a forgalomlebonnyító képesség javítása, helyenként szinten tartása a kiemelt feladat a távbeszélő-szolgáltatásban.

A vezetékek nélküli szolgáltatásban a vállalkások célpontja a műszaki színvonal megtartása, az ellátottság javítása, új szolgáltatások bevezetésének elősegítése lehet. Ez az a postai ágazat, amelynél a szolgáltatások háttérre jelenleg a leginkább megvan, s így talán több lehetőség van arra, hogy a figyelmet a hatékonyság javítására, a

megelevő eszközök jobb kihasználására összpontosítsák.

A hatékonyságot a gazdálkodás oldaláról mindegyik ágazatnál lehet javítani. Ezért továbbra is segíteni, ösztönözni kell az olyan vállalkozásokat, javaslatokat, megoldásokat felhozókat, amelyek a készlet-, anyag-, energiagazdálkodást egyszerűsíteni kívánják. A költségkímélésnek kell szemléletté válnia és elmélyülnie a tervezéstől a megvalósításig mindenütt a posta munkájában.

A hatékonyságot illetően sok tartalék rejlik az újítómozgalomban is. Ez érezhető a posta vezetőinek az újítás tevékenységét a korábbinál jobban ösztönző törekvéseiből. Ennek egyik bizonyítéka az új Posta Újítási Szabályzat, mely az eddigieknél nagyobb garanciát adja az újítómunka erkölcsi, anyagi elismerésének. Új színfoltot és remélhetően kedvező hatást fog kiváltani az Újítási Nívódíj megalapítása a legszínvonalasabb megoldásokat hozó újítók elismerésében.

A munkaverseny egyéni és kollektív formában részt vevők munkájának értékelésénél, az elismerések odaítélésénél tehát az egyik kiemelt szempontként javasoljuk kezelni az újítás tevékenységben, a jó megoldások gyors hasznosításában versenyvállalásokkal és azok eredményes végrehajtásával való részvételt.

II.

A dolgozók kezdeményezéseinek nyomán már 1983 végén érezhető volt a felszabadulási verseny hatása a munkamozgalmakban. A központi vezetőség felhívásának eleget téve több területen — ahol az 1983. évi feladatok eredményes végrehajtához szükséges volt — soron kívül felajánlásokkal vállaltak és teljesítettek feladatokat a szocialista brigádok.

1984-ben az évindítással együtt folytatódik a verseny, és majd csak 1985-ben, a VI. ötéves terv befejezésével zárul. A felszabadulási verseny alapvető célja a VI. ötéves terv hátra lévő feladatainak minél eredményesebb végrehajtása. A vele párhuzamosan folyó „hétköznapi” versenytől tehát elsősorban az időtényezőben — több mint két éves időtartamában — tér el. Ebből eredően az eltérő hosszabb távú vagy kiemelt feladatok vállalásában, illetőleg kifejezetten az évforduló megünneplését szimbolizáló vállalkozások megtételében kell hogy megnyilvánuljon.

Még egy lényeges szempont az, hogy a két évet meghaladó időtartam során a versenyhez bármikor lehet csatlakozni, vagyis nem a forma, hanem a tartalom fontos, hogy olyan feladatok megoldását vállalják a

XXIX. ÉVFOLYAM

2. SZÁM

1984. FEBRUÁR

ÁRA: 1,50 FORINT

A lakás gondok csökkentésére

Garzonház épül Budapesten

Az önálló otthon megteremtése minden ember természetes vágya és jogos igénye. Napjaink társadalmi és gazdasági körülményei szükségessé teszik, hogy ennek az igénynek a teljesüléséhez nélkülözhetetlen anyagi alapok megteremtését a vállalatok saját eszközeikkel segítsék, támogassák. Ennek legfőbb lehetősége a különböző lakásépítési formákhoz nyújtott kamatmentes, hosszú lejáratú kölcsön. Ez a munkaerőnek a vállalatokhoz való kötődését is elősegíti.

A Magyar Posta 1969-től egyre növekvő mértékben támogatja dolgozóinak lakásépítését. Az első évben 290 fő összesen mintegy 22 millió forint támogatásban részesült, az 1984. évre rendelkezésre álló összeg meghaladja a 110 millió forintot. A lakásépítési alaphoz csaknem 850 dolgozó fog részesülni a közeli hónapokban.

Megszüntetni a hátrányos helyzetet!

A pénzügyi alapok megteremtéséből természetesen minden postás dolgozó kiveszi részét, ezért különösen fontos a rendelkezésre álló keretek igazságos, demokratikus elosztása. Szakszervezetünk elnöksége évről évre tevékenyen részt vesz a lakásépítési kereteknek a postaszervek közötti felosztásában. Ennek során tapasztaltuk, hogy az igényelt keret aránya egyre inkább eltolódik a vidékiek javára. A postás dolgozók között a fővárosiak létszámaránya több mint 40 százalék, ugyanakkor a lakásépítés támogatásából például 1982-ben 21,5, a vidékiek pedig 78,5 százalékos arányban részesültek. Ezért olyan határozatot született, hogy 1983-ban és azt követő években fokozott figyelmet kell fordítani a budapesti dolgozók lakáshelyzetének javítására.

Az aránytalanságot nem az okozza, hogy a fővárosban élő postásoknak jobb a lakáshelyzetük, hanem elsősorban a nagy telekárak és építési költségek akadályozzák a szélesebb körű lakásépítést. Éppen ezért az elnökség javasolta, hogy erőteljesebben szorgalmazzuk a teleprendszerű postáslakások építését, és más olcsóbb megoldásokat is (például emeletráépítési akciók, garzonházak) a kisebb jövedelmű dolgozók számára. Ugyanis olyan gondok merültek fel, hogy a lakáshoz jutásban az indokoltnál nagyobbak az esélykülönbségek, s ez elsősorban a fiatal házasságok és a kisebb jövedelmű családok érdekeit érinti hátrányosan. Például a magas fővárosi albérleti díjak fizetése mellett ezeknek a rétegnek nagyon kevés a lehetőségük arra, hogy lakásra gyűjtsenek.

Fokozatosan...

A lakásügyi jogszabályok korszerűsítésével egyidejűleg olyan irányzat kezd érvényesülni, hogy a városban élő családok — szociális és jövedelmi helyzetük változásával párhuzamosan — több lépcsőben juszanak az első, majd további lakásukhoz. Vagyis kisebb, szerényebb lakásukból juthassanak végleges otthonukba.

A fenti gondokat és feladatokat mérlegelve a Magyar Posta központjában — a fővárosi postás dolgozók lakáshoz jutásá-

nak elősegítésére — 1982 márciusában bizottság alakult. Vezetője dr. Palotás Magda, a Magyar Posta központjának munkaügyi és szociálpolitikai igazgatója, tagjai pedig szociálpolitikai, jogi, pénzügyi, ingatlan-gazdálkodási szakemberek, beruházók, építésszek, valamint a Postások Szakszervezetének képviselője. A bizottság munkájának az a célja, hogy elsősorban a kisebb jövedelmű fiatal házaspár egyedülálló postás dolgozók lakásgondjainak megoldásához segítséget nyújtson, ezért társasházépítési akciók szervezését, emeletráépítési, tetőtér-beépítési lehetőségek vizsgálatát és egy postai tulajdonú garzonház felépítésének előkészítését tűzte ki célul.

Első lépésként — szakszervezeti vonalon, a bizalmi közreműködésével — felmérést végeztünk a budapesti postások körében. 1982. évi adatok szerint 746 fővárosi dolgozó lakásgondja megoldatlan és segítségre vár. A jelzett létszám 66 százaléka 30 éven aluli fiatal. Természetesen azt nem tudja a posta vállalni, hogy minden dolgozó lakásgondján segít, de a legrászorultabbakat, az arra legeredményesebbek minden-keppen megpróbálja támogatni.

A lakásbizottság tevékenységének kézzelfogható eredményei már megmutatkoznak. A Fővárosi Tanács a posta kérésére a VII. ötéves terv időszakára 100 lakásra vonatkozó építettről igény kielégítését hagyta jóvá, a IX. kerületben — lényegesen kisebb lakásszámmal ugyan — emeletráépítési akcióhoz társult a posta, végül, de nem utolsósorban szakszervezetünk elnökségének és a posta központjának közös elhatározásával garzonház épül Budapestben.

Tervpályázat

A postai tulajdonú garzonház megvalósítására a Magyar Posta Központja 1983 októberében meghívásos tervpályázatot írt ki. A tervpályázatnak az a célja, hogy a meglévő postai tulajdonú telken olyan garzonlakásokat tervezzenek a Magyar Posta fiatal dolgozóinak, amelyekben az önálló életvitel megteremthető, és kulturált körülmények között lakhatnak. A bérlelés jellegű garzonház természetesen csak átmeneti otthon nyújthat a fiataloknak, de az ott töltött idő alatt — mentesülve az albérleti díjak terhe alól — megteremthetik a végleges otthonuk felépítéséhez szükséges anyagi alapokat.

A pályázatra öt pályamű érkezett be, mindegyikük megfelelt a követelményeknek. Elbírálásuknál (1983 decemberében zajlott le) több fontos szempont érvényesült. Először is az, hogy a meglévő területen melyik pályázó tud kellő számú lakást kialakítani, ezek milyen alapterületűek és beosztásúak, terveztek-e közösségi helyiségeket, amelyekre — kis lakásokról lévén szó — feltétlenül szükség van, de az sem volt elhanyagolható, hogy a lakóépület gazdaságosan kivitelezhető legyen. A bíráló bizottság az említett szempontok szerint a tervpályázatot eredményesnek ítélte, azaz, hogy a három díjazott tervben értékes gondolatokat vetettek fel, amelyeket alkalmazni kell a végleges tervek kidolgozásánál.

A pályamunkákban a garzonlakások tervezett száma 54 (Folytatás a 2. oldalon.)

Mészáros József

A közélet iskolája

Az Állami Ifjúsági Bizottság határozata szerint 1984-ben ifjúsági parlamenteket kell rendezni munkahelyi szinten. A határozat postai végrehajtásának szabályozása a közeljövőben fog megjelenni a Postaügyi Értesítőben. E rövid cikk keretében néhány olyan dologra szeretnénk felhívni olvasóink figyelmét, amelyek a parlamentek sikeres lebonyolításához szükségesek.

Ezeknek a fórumoknak alapvető feladatuk a fiatalok közéleti tevékenységének kibontakoztatása. Az előkészítés során nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy minden fiatal érdemlegesen részt vehessen a fórumok munkájában. Különösen vonatkozik ez a kishivataloknál, fiókpostáknál dolgozóakra. A szakszervezeti és a KISZ-tisztségviselők már az előkészületek során fordítsanak nagy figyelmet a fiatalok mozgósítására, felkészítésére.

A parlamentek résztvevőit idejében el kell látni írásos anyagokkal, és értesíteni kell őket a tanácskozási helyéről, idejéről. A parlamenteknek a gazdasági vezető beszámolója alapján elemezniük kell az 1981–84. évre szóló intézkedési tervek végrehajtását, az esetleges elmaradások okait. Meg kell vizsgálni az ifjúságpolitikai célú pénzeszközök felhasználá-

sát, a tapasztalatokat hasznosítani kell. Az intézkedési terveket az 1986 végéig terjedő időszakra kell elkészíteni, a parlamenteknek megvitatni, és egyetértési jogukat gyakorolni.

A szakszervezeti bizottságoknak előzetesen állást kell foglalniuk a gazdasági vezetők beszámolóinak tartalmáról, a következő időszakra szóló ifjúságpolitikai tervjavaslatról, illetve az ifjúságpolitikai pénzeszközök felhasználásáról. A parlamenteken viszont fórumot kell nyitni a SZOT 1983. június 22-i határozatának, amely a szakszervezeti mozgalom ifjúsági munkájának helyzetéről és fejlesztéséről szól. Emellett mozgósítani kell a fiatalokat a hivatalok, üzemek előtt álló gazdasági és egyéb feladatok teljesítésére, a jubileumi munkaverseny-mozgalomban való részvételre.

A parlamenteken felmerülő kérdésekre lehetőleg még az ülésen, de legkésőbb 30 napon belül írásban választ kell adni.

A parlamentek megszervezése, lebonyolítása jelentős munkát igényel a szakvezetők részéről, reméljük azonban, hogy ez a munka a fiatalok aktivitásával, tenni akarásával a napi munka során többszörösen megtérül.

Gál Gyula

Miről? Hogyan?

Készüljünk fel az évi beszámolókra!

Az elmúlt esztendő szakszervezeti feladatai között kiemelkedő jelentőségű volt a féldős mérleg elkészítése. A választott tisztségviselők felelősséggel adtak számot addigi munkájukról, a központi vezetőség azt jónak minősítette, egyúttal meghatározta a kongresszusi határozatok teljesítése végett elvégzendő további feladatokat. A szokásos évi tennivalók között most, az év első hónapjaiban legidősebb a beszámoló taggyűlések megtartása. Ezeknek a beszámolóknak az elkészítéséhez, megtartásához, a feladatok kijelöléséhez szeretnénk segítséget adni.

A szakszervezeti mozgalom az 1980. évi választások előkészítései között jelentős fejlődésen ment keresztül. Megnövekedett a bizalmi jog- és hatáskör, szervezeti módosításokat hajtottunk végre. Ma már vannak tapasztalataink, érezzük a gyakorlatban, hogy a bizalmiakra egyre jobban élni tudnak jogukkal, a kialakított fórumok betöltik szerepüket. A beszámolóknak a tagságot tájékoztatni kell a helyi tapasztalatokról, nem feledkezve meg arról sem, miképpen hatott az Mt. és a SZOT 1049-es határozata a munkahelyi demokrácia fejlődésére.

A Magyar Posta elnöke és a Postások Szakszervezetének elnöksége közös szabályozásban alakította ki a határozat postai arculatát. A beszámolás tartalmi elemeinek kialakításánál ügyelni kell a tagság közvetlen érdeklődésére, tehát elsősorban a saját munkájáról az egységre, sőt a brigádokra, személyekre meghatározott feladatokkal kell foglalkozni, beillesztve szakszervezetünknek és a posta egészének munkájába.

A beszámolás a legkisebb egységekben, a bizalmi csoportokban kezdődik. A tagságnak itt van közvetlen kapcsolata a mozgalommal, itt élnek a szervezeti életet, s az itteni tapasztalatok alapján ítélik meg mozgalmunk eredményességét. Nincs könnyű feladatuk a bizalmiaknak, amikor közvetlen munkatársaik előtt számolnak be. Ezért őket a munkájukban támogatni kell, úgy hogy a szakszervezeti bizottság útmutatásával és személyes részvétellel segítse a bizalmicsoporthoz munká-

ját. Nagy jelentőséget kap a bizalmiak beszámolója azoknál az alapszervezeteknél, amelyeknél bizalmi testület működik, mert itt az ő beszámoló gyűlések képezi magát a taggyűlést. A járási szakszervezeti bizottságoknál nehezebb körülmények között dolgoznak a bizalmicsoporthoz. A helyi adottságokhoz alkalmazkodva, rugalmasan kell megszervezni a beszámolókat. A tszb adhat irányításával ehhez kézzelfogható segítséget.

A bizalmiak beszámolását az alapszervezeti szb beszámolója előtt folyamatosan kell megtartani, hogy legyen mire a következő lépcsőfoknak ráépülnie. Az alapszervi beszámolóknak ugyanis tükrözniük kell a bizalmicsoporthoz tartozó elhangzott véleményeket is.

Az alapszervezetek beszámolója során értékelni kell a szervezeti élettel, a vezetői-irányítói tevékenységgel kapcsolatos tapasztalatokat, különösen a munkahelyi és a szakszervezeti demokrácia érvényesülését illetően. A beszámolóknak az értékelésen kívül tartalmaznia kell javaslatokat az igazgatóság és a helyi postaszerv 1984. évi tervére. Teljesítésének segítésére fel kell használni a 40. évfordulóra meghirdetett munkaverseny felajánlásait. Az alapszervek az MSZMP KB-nak a szakszervezetekkel kapcsolatos állásfoglalását alkalmazzák munkájuk során! Az alapszervezetek értékeljék a számvizsgáló bizottságok munkáját is!

A beszámoló érkekezletek előtt a szakszervezeti testületek összetételét át kell tekinteni. Ahol arra szükség van, ha a választott testület létszámának egyharmadát nem haladja meg a cserélődés, kooptálással ki lehet a testületet egészíteni. Ahol az egyharmadot meghaladja a változás, új választásokat kell kiírni. Az alapszervezeti beszámolókat március 31-ig kell megtartani. A járási szakszervezeti bizottságok a kishivatali tanácskozással együtt április végéig tartják meg.

Ha a jó előkészítés folytán a tagság kellő tájékoztatást kapott az 1983. évi feladatok végrehajtásáról, és megismerte a rá váró tennivalókat, a beszámolókat betöltötték rendeltetésüket.

Meszlényi Ferenc

HELYESBÍTÉS

A januári számunkban közzétett, A Magyar Posta elnökeinek és a Postások Szakszervezete elnökségének együttes szabályozása — a munkahelyi demokrácia rendszere és érvényesülésének biztosítása a Magyar Posta területén című hivatalos közleményben félreértésre okot adó ismétlődés jelent meg. Az értelmezési hibák elkerülése végett A szakmai vezetőkre vonatkozó szakszervezeti véleményezési hatáskör szabályozása alcímmel jelölt részt helyesen, teljes terjedelmében az alábbiakban közöljük:

A munkahelyi demokrácia továbbfejlesztése indokolja a vezetőkre a szakszervezeti véleményezési jogkör kiterjesztését az eddigieknél szélesebb körre.

A dolgozók közösségét megillető véleményezési jog az éves vezetői tevékenységre, továbbá a munkaviszonyukkal összefüggő lényeges intézkedésekre (alkalmazás, megbízás, felmentés, minősítés, kitüntetés) kiterjed. A munkaviszonnyal kapcsolatos intézkedések vonatkozásában a véleményezési jogot előzetesen kell érvényesíteni.

A véleményezési jogokat a következők szerint kell érvényesíteni:

— a Magyar Posta

igazgatóinak tekintetében

— kinevezésüket, felmentésüket, minősítésüket, kitüntetésüket, a Postások Szakszervezetének elnöksége;

szakszervezeti vezetőinek, önálló osztályvezetőinek tekintetében

— éves tevékenységüket, a dolgozók véleménye alapján, jelenlétükben a bizalmi, több illetékes bizalmi esetén a főbizalmi,

— kinevezésüket, felmentésüket, minősítésüket, kitüntetésüket a Magyar Posta Központ szakszervezeti bizottsága;

ügyosztályvezetőinek tekintetében

— éves tevékenységüket a dolgozók véleménye alapján, jelenlétükben a bizalmi,

— kinevezésüket, felmentésüket, minősítésüket, kitüntetésüket a Magyar Posta Központ Szakszervezeti Bizottsága;

— a középfohók postaszervek

igazgatóinak, igazgatóhelyetteseinek tekintetében

— éves tevékenységüket a szakszervezeti bizalmiak (küldöttek) testülete, vagy az összevont taggyűlés,

— kinevezésüket, felmentésüket, minősítésüket, kitüntetésüket a szakszervezeti bizottság (tszb);

osztály- és csoportvezetőinek tekintetében

— éves tevékenységüket a bizalmi testület vagy az összevont taggyűlés,

— megbízásukat, a megbízás visszavonását, minősítésüket a szakszervezeti bizottság,

— a postahivatalok, üzemek vezetőinek és helyetteseinek tekintetében: (ahol önálló szakszervezeti bizottság van)

— éves tevékenységüket a bizalmi testület, vagy az összevont taggyűlés,

— megbízásukat, a megbízás visszavonását, minősítésüket a szakszervezeti bizottság;

— a kollektívát irányító egyéb termelés- és forgalomirányítók tekintetében (ahol önálló szakszervezeti bizottság van)

— éves tevékenységüket a dolgozók véleménye alapján, jelenlétükben a bizalmi, több illetékes bizalmi esetén a főbizalmi,

— megbízásukat, a megbízás visszavonását, minősítésüket, kitüntetésüket a szakszervezeti bizottság;

— azoknál a IV. és ennél magasabb osztályú postahivataloknál, ahol önálló szakszervezeti bizottság nincs, a vezető, a vezetőhelyettes és a kollektívát irányító egyéb termelés- és forgalomirányítók tekintetében

— éves tevékenységüket a dolgozók véleménye alapján, jelenlétükben a bizalmi, több illetékes bizalmi esetén a főbizalmi,

— megbízásukat, a megbízás visszavonását, minősítésüket, kitüntetésüket a szakszervezeti bizottság (jszb).

A tevékenység véleményezése az adott testület vezetőjének (illetve bizalmiak), az egyéb kérdések véleményezése a munkatartói jogkörű gyakorlóinak (vagy megbízottjának) előterjesztése alapján történjen.

Az éves tevékenység véleményezésére meg kell hívni a munkáltatói jogkörűt gyakorlót, illetve az általa megbízott közvetlen munkahelyi vezetőt. A véleményezés alapján a dolgozóknak a vezetőktől adott időszakban végzett munkájáról szerzett tapasztalatai képeznek.

A munkaviszonnyal kapcsolatos testületi véleményt írásban kell elkészíteni, és azt a munkatartói jogkörűt a gyakorló szerv vezetőjéhez (megbízottjához) eljuttatni.

Naprakész ismeretek

Balatonfüreden, a SZOT oktatási központjában a területi szakszervezeti szervek közgazdasági felelősei egyhetes továbbképző tanfolyamon vettek részt. A tanfolyam célja az volt, hogy a témafelelősök megismerjék a posta, illetve a népgazdaság előtt álló feladatokat, hogy a mozgalom sajátos eszközeivel eredményesen segítsék a postaszervek munkáját.

Péntek Petronella kv-titkár megnyitotta az előadásban az MSZMP KB 1983. október 12-i állásfoglalásáról, s ennek tükrében jövőbeni feladatainkról szólt. Átfogó tájékoztatás hangzott el a magyar gazdaság helyzetéről és az időszerű külpolitikai kérdésekről. Az előadások között szerepelt a Magyar Posta 1984. évi tervéről, a közgazdasági szabályozó rendszerről és a belső szabályozás elveiről szóló tájékoztató. Szó volt a fejlesztés és a beruházások lehetőségeiről. A szakszervezeti munka fejlesztése, a bizalmiak szerepe, a csoportok munkája is súlyponti kérdés volt. Szó volt a párt és a szakszervezet viszonyáról a munkahelyi demokrácia gyakorlása kapcsán. A tanfolyam témái közé tartozott a bér- és tarifarendszer fejlesztése, a kollektív szerződés tervezett módosítása és több időszerű munkügyi téma. Ismertető hangzott el a munkaverseny-mozgalom új szabályozásáról, a felszabadulás 40. évfordulójának tisz-

teletyére 1983-ban indított versenyéről.

Új kezdeményezésként került a tematikába az szmt-k és az ágazati szakszervezetek kapcsolata a területpolitikai munkában. Általános volt a megállapítás, hogy az igazgatóságok székhelyén működő szmt-kkel szorosabb a kapcsolat, mint a többi megyét illetően.

A táliandörögdi úrtávközlési földi állomás megtekintése is szerepelt a programban. Az ország egyetlen ilyen létesítményének célját, rendeltetését a helyi szb-titkár ismertette, majd bemutatta az állomást.

Az egyhetes program fórummal zárult, melyen részt vett a Szakszervezetek Veszprém megyei Tanácsának oktatásvezetője is. Kérdések és értékelések hangzottak el, véleményeket hallhattunk a tanfolyam szervezéséről, anyagáról, az egyes előadásokról és előadásokról. Gazdag, színes programot állított össze a szakszervezet központja az egyhetes tanfolyamra. A témák időszerűek, az előadások színvonalasak voltak, amit az is bizonyít, hogy a résztvevőket tevékeny közreműködésre sarkallták. A hallgatók tájékozottabbak lettek, ismeretekben gazdagabbak lettek, ízelítőt kaptak a gazdaságpolitikai intézkedések miérteiből is, de legfőképp erőt és biztatást az 1984-es esztendő feladatainak elvégzéséhez.

Antalka Géza

Garzonház épül Budapesten

(Folytatás az 1. oldalról.)

és 72 között szóródott. A szakemberek véleménye szerint — kellő (30-35 négyzetméter) alapterületű lakásokból — 60-65 helyezhető el ezen a területen. A posta a díjazott tervezőket felkérte egy engedélyezési és kivitelezési tervdokumentáció elkészítésére.

A Magyar Posta központja és a Postások Szakszervezetének elnöksége a garzonház mielőbbi felépítését szorgalmazza, és ehhez a postai beruházási forrást is folyamatosan rendelkezésre bocsátja. Az elkészülés időpontjára ma még nem tudunk nyilatkozni, de az előzetes

elképzelések szerint a garzonház építése 1985 elején elkezdődhetne és 1986-ban befejeződne.

A posta a garzonház kijelölt bérleti szerződést köt. A feltételrendszerrel — amelynek kidolgozását a közeljövőben megkezdjük — időben értesítjük a budapesti postaszerveket, a szakszervezeti bizottságokat és a dolgozókat. Reméljük, hogy a tervezett intézkedésekkel érezhetően tudjuk segíteni a nehéz lakásgondokkal küzdő fővárosi postás dolgozókat, ugyanakkor erősítjük a postához való kötődésüket is.

Németh Istvánné

Hűséggel egy életen át

Ez jellemzi negyvenkét esztendői postai munkásságát. A postanövendék eljutott a postafőtanácsosi címhez. Szakmai vonalon másfél évtizedet, függetlenül politikai munkatársként huszonhét évet dolgozott a szakszervezeti mozgalomban, tizenhat, mint vezető. Saját kérésére január 1-től nyugdíjba vonult, ötvenhét évesen, korkezdve. A postások nagy családja az újságokból értesült kormánykitüntetéséről. A Munka Érdemrend arany fokozatát kapta — elkölvelezt szolgáltatának jutalmául.

— Mikor került a postához? — kérdeztük Kovács Józsefet, a Postások Szakszervezete közgazdasági osztályának volt vezetőjét.

A négy polgári elvégzése után, 15 évesen, mint postanövendék kezdtem. Ennek főbb állomásai: Budapest 72, a mozgásposta-főnökség, ahol mozgáspostás voltam, de dolgoztam a Központi Hírlap Irodában is. Nehéz éveim voltak ezek itt Budapesten, távol a családtól, Sarkadtól. Hatgyermekes család legidősebb gyermeke voltam és családfenntartó. Édesapámat behívták katonának, szó sem lehetett akkor továbbtanulásról.

— Kárpótolta ezért az élet? — Bőszégesen. Azért vonzott a postai munka is, mert itt buzdítottak a tanulásra. Az irányító- és szállítószolgálatokhoz valamennyi szakvizsgát letettem. Levelezőként értesítést és technikus oklevelet, felsőfokú postaforgalmi tiszti képesítést, majd főiskolai végzettséget szereztem. Jártam a SZOT-iskolára, egyéves pártiskolára, vezetőképzőre, itthon és a Szovjetunióban, s a marxista egyetem speciális kollégiumain képeztem magamat.

— Mióta függetlenül tisztségviselő?

— Másfél évtizedes szakmai múlt után huszonhét évet dolgoztam a szakszervezetben: a közgazdasági osztály munkatársaként, 1967-től a Budapesti Postaigazgatóság Szakszervezeti Tanácsának titkáráként, majd 1975-től ismét a szakszervezet központjában, mint a közgazdasági osztály vezetője. Mind a szakmai, mind a politikai munkában mindig olyan feladatokat láttam el, amelyekkel szívesen foglalkoztam, s hadd tegyem hozzá, nagyszerű kollektívákban. Sok társadalmi tisztségviselő segítette például a közgazdasági osztály munkáját, sok őszinte barátot szereztem a postások körében. Szakmai és politikai pályafutásom lépcsőit kemény munkával jártam végig. Mindig igényes voltam, követelményt támasztottam magam felett szemben. Feladatom is mindvégig megkövetelte, hogy tájékozott legyek a posta munkájában, vagyis hogy lépést tartsam feladatok, melyeket egyaránt képviselni kellett.

— Mit kapott az emberek-től?

— Olyan felbecsülhetetlen többletet, amelyre hálásan emlékezem. Köszönetet, bátorítást (szóban és írásban), őszinte bírálatot, amelyből tanultam. Ma sem szakadtam el a dolgozóktól, megkeresnek, pedig már nyugdíjas vagyok — s ez nagyon jólesik.

— Elismerték munkáját? — Szerettem az embereket, a mozgalmi munkát, a postát, mindent megtettem a rám bízott feladatok teljesítéséért. Meg is kaptam mindent, ami becsületes munkáért kapható, például soron kívüli előléptetéseket, számos elismerést. A Szakszervezeti Munkáért ezüst és arany fokozatot, több Kiváló Dolgozó kitüntetést, vezérigazgatói elismerést, a Közlekedés Kiváló Dolgozója címet, s két kormánykitüntetést, a Munka Érdemrend ezüst, s most utóbb az arany fokozatát. Munkaköri kötelességemen felül megtisztelték azzal, hogy ki lehettem részem a szakszervezetünk nemzetközi kapcsolatainak erősítésében. Egyik kedves emlékem, hogy a nyugatnémet postászsakszervezet 1980-ban kitüntetett a Hans Böckler ezüstéremmel. (Egyetlen magyar postás, aki e kitüntetés birtokosa. Szerk.)

Nagy utat tett meg a negyvenkét esztendő alatt. Mint bizalmi kezdte politikai munkáját a szakszervezetben, ahol többek között volt szb-titkár, párt-seminárium-vezető. Őt éven át a SZOT tagjaként, a Postások Szakszervezetében pedig csaknem egy évtizedig elnökségi tagként dolgozott. Jelenleg is tagja a központi vezetőségnek és a közgazdasági munkabizottságnak. Nem szakad tehát meg a kapcsolata a mozgalommal.

— Az előbb említett választott tisztségeket igyekszem legjobb tudomásom szerint ellátni, de ha új feladatot bíznak rám, azt is szívesen vállalom.

— Mi jelent kikapcsolódást, örömet?

— A nyugdíjazás óta több időm jut például olvasásra, utazgatásra, a családdal való együttélésre. Örülök, hogy fiam postás lett. Az RTV mikrohullámú központ műszaki ügyintézője. Dolgozik és tanul, a győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola második éves hallgatója. Örülök, ha együtt lehetek két unokámmal, s ha találkozom a régi barátokkal.

Bokros Erzsébet

Telefont kap, ha kötvényt jegyez

Csakugyan rendkívüli ajánlat. Telefont kaphat... még hozzá belátható időn belül, s a belépési díjon kívül befektetett pénzt is visszakapja — kama-
tostul —, ha kötvényt vásárol. Tehát a posta is elhatározta, hogy a gáz- és egyéb közüzemi kötvények mintájára a távbeszélő-hálózatot a lakosság és a közületek, vállalatok anyagi erőforrásait igénybe véve fejleszti. Természetesen elsősorban ott, ahol a bővítés lehetőségei eleve megvannak, vagyis — ha kellő érdeklődés nyilvánul meg, azaz a tervezett összegnek megfelelő kötvény gazdára talál — a posta a kölcsön vett pénz fejében vállalt kötelezettségnek eleget is tud tenni. Ilyen feltételekből kiindulva az Állami Fejlesztési Bankkal közösen kísérletképpen Szeged és a körzetében levő tizenöt község, valamint Hódmezővásárhely távbeszélő-hálózatának fejlesztésére 310 millió forint értékű kötvény kibocsátását hirdette meg a múlt év őszén.

Mivel a kötvények jegyzése január végével lezárult, a hónap utolsó hetében felkerestük a Szegedi Postaigazgatóságot, hogy a kezdeményezés sikeréről érdeklődjünk. Vojnár László fejlesztési igazgatóhelyettes től kaptunk tájékoztatást a kötvényjegyzés lebonyolításáról és állásáról, egy jó héttel a zárás előtt.

— Az eseményeket az újságokban, rádióban, televízióban figyelemmel kísérelő állampolgárok körvonalában ismerik a kötvénykibocsátás lényegét. Ezért inkább csak a jegyzés értékeléséhez szükséges adatokat ismertetném. A már említett 310 millió forint úgy oszlik meg, hogy kifejezetten közületek részére 50 millió értékű általános, állomásszerelési kötelezettséggel nem járó, továbbá 260 millió értékű körzeti kötvény kibocsátását tervezte a posta. A körzeti kötvények jegyzőivel szemben a posta vállalja, hogy 1986 végéig számukra telefonállomást szerel. Figyelembe véve a nyílvántartott várakozókat és a várható újabb igényeket, arra számítottunk, hogy a körzeti kötvényekből a lakosok 250, a közületek pedig 10 millió forint értékűt vásárolnak.

— Beváltak-e a számítások?

— Nem túlzottan. 25 ezer forintos címletű kötvényekkel számolva tízezer magánszemély érdeklődését vártuk. Ehelyett január 23-ig 3295-en jelentették be igényüket. Tehát egy héttel a jegyzés lezárása előtt ebben a kategóriában egyharmados eredménnyel adhatunk számot. Kedvezőbb képet mutat a közületek részéről megnyilvánuló kereslet. Az előrejelzések szerint megvásárolják a körzeti kötvényekből részükre előirányzott 10 milliónyi keretet, az általános kötvények jegyzésében pedig már most mintegy 75 milliónál tartanak a tervezett 50-nel szemben, s a fokozott propaganda hatására még újabb 25 milliós igénnyel számolunk.

— A propaganda fokozását említette. Ezek szerint nem kísérté kellő hírverés a kötvénykibocsátást?

— Ennél sokkal összetettebb kérdésről van szó. Ahhoz, hogy a dolog nyitjára rájőjjünk, elemeznünk kellett a jegyzés eredményeit. Ebből hamarosan kitűnt, hogy a kötvényjegyzők legnagyobb részt szegediek, és ahogy a kisebb települések irányába haladunk, aránytalanul nagy mértékben csökken az érdeklődés. Hódmezővásárhelyen például kétezer várakozót tartunk nyilván, ezzel szemben ebből a városból mindössze négyszázan jelentkeztek, azok se valamennyien várakozók. Tehát a második legnagyobb település előjegyzései jócskán az átlagos egyharmados eredmény alatt maradnak. A községekben pedig érthetetlenül egyszerűen nem kell a lakosságnak a telefon. Ezek a tapasztalatok rávilágítottak az addig kifejtett propaganda gyengéire. Újabb kampányt kellett indítani. Elsősorban a várakozók távolmaradásának okait vizsgáltuk. Az igazgatóság ügyintézőiből alakult párok felkeresték azokat a telefonigénylőket, akik még nem jegyezték kötvényt, tudakozódva ennek indítékai felől. Mint kiderült, nem az volt a baj, hogy ne ismerték volna a lehetőségeket, hanem többnyire sokallták az összeget, jobb esetben túlságosan közelinek találták a befizetés április végi határidejét. Faluhelyen más taktikát kellett alkalmazni. Itt

felvilágosításra volt és van szükség. Tudatni kell, hogy a telefon, a korszerű szolgáltatás, az egész országgal, a világgal teremt kapcsolatot, emellett a termelő számára általa el sem képzelhető gazdasági jelentősége van. A meggyőzéshez igénybe kell venni a társadalmi szervezeteiket, és elsősorban azokat a személyeket kell megnyerni, akikre a lakosság hallgat.

— Volt-e valami kézzelfogható eredménye az újabb propagandahadjártnak?

— Hogyne. Az értesülések alapján a posta a befizetési határidőt október 31-re módosította. Részben ennek a rugalmas intézkedésnek, részben a meggyőzésnek a hatására megindult a kötvényjegyzések újabb hulláma. Az újonnan készített ismertetőik szétszórását követő szombaton 29-en keresték fel az igazgatóság közönségszolgálati irodáját (szombati jegyzés addig nem fordult elő), a következő hétfőn pedig 145 ügyfél adta egymásnak a kilincset. A becslések szerint a kötvényt jegyző magánszemélyek száma meghaladja a négyezret, tehát a jegyzett összeg a 100 millió forintot. Ezenkívül igen fontos tapasztalatokat szerezünk arra vonatkozóan, hogyan kell indítani egy ilyen jellegű kezdeményezés hírverését. A postának, a telefonhelyzet általános megítéléséből kiindulva kell meghatározni a tájékoztatásnak, a meggyőzésnek, az ellenállás leküzdésének módszereit.

— Végül is eredményesnek mondható a kötvénykibocsátás?

— A lekötött összeg mindeképpen fedez egy meglehetősen nagy mértékű fejlesztést. Az előjegyzések területi megoszlása szerint februárban kell az igazgatóságnak kialakítania erre vonatkozó elképzeléseit a posta elnöke elé terjesztendő tervezetként. Ennek alapján döntenek a posta vezetői a kötvényekből származó erőforrások felhasználásáról. Emellett értékesítik az itt szerzett tapasztalatokat újabb kötvények kibocsátásakor is.

Tervez-e hasonló akciót az igazgatóság?

— Egy ilyen kezdeményezés sikere szintén azon múlik, hogy egy-egy területen milyen a posta fogadóképessége, műszaki felkészültsége, részint azon, hogy a helyi párt- és állami vezetők miként támogatják ez irányú törekvéseinket. Mindenestre több felől kaptunk olyan jelzést, hogy szívesen fogadnának egy ilyen akciót. A Szegedi Postaigazgatóság készen áll arra, hogy a VII. ötéves terv folyamán Bács-Kiskun megyében megismételje a mostani kölcsönügyletet.

Benda István

Az alaphérrendszer fejlesztése

A vállalati dolgozók alaphérrendszere január 1-ével módosult. A besorolási és bértarifarendszer — a kettő együtt alkotja az alaphérrendszert — konstrukciója az 1960-as évek közepén alakult ki, s 1968 óta lényegesen nem változott. Kiseb módosítások ugyan eddig is voltak, de ezek nem jelentettek szerkezeti változást. Ilyen volt például, amikor a besorolási rendszerben eggyel emelkedett a fizikai dolgozók képzettségi fokozata, vagy belépett a 6. fokozat a bonyolultabb és kvalifikáltabb munka elismerésére.

A bértarifarendszer gyakrabban változott. Az elmúlt időszakban ugyanis a nominálbérek viszonylag gyorsabban növekedtek, s így a bértételek felső határai gátolták a legjobb teljesítményeknek alaphérben való anyagi elismerését. Ezért emelték a bértarifákat 1976-ban és 1981-ben is.

Az alaphérrendszer a bérpolitikai eszközöknek csak egyik, de fontos tényezője. A besorolási és bértarifarendszer ugyanis lényeges eszköze a kereseti arányok alakításának, ezzel egyben a munka szerinti elosztásnak és az egyéni ösztönzésnek. Irányt mutat és tájékoztat a központi elképzelésekről. A fejlesztés célja olyan alaphérrendszer létrehozása volt, amelyben a bértarifák nem korlátozzák a keresetnek a teljesítményekhez való igazodását, s helyes irányba befolyásolják a vállalatokat a kereseti arányok alakításánál.

A fejlesztés előkészítése

A módosítást több mint 2 évig tartó előkészület előzte meg. Ennek során felhasználták a nagyobb ágazatokat irányító minisztériumoknak, néhány kutató-, szervezőintézetnek, a Szakszervezetek Országos Tanácsának a besorolási és bértarifarendszerek működésével kapcsolatos tapasztalatait és javaslatait. Véleményt mondtak továbbá az Országos Munkaegészségügyi Intézetnek, illetve a SZOT-nak munkavédelmi kérdésekkel foglalkozó szakemberei. A fizikai munkakörök új besorolási rendszeréhez 100 válatat 750 munkakörre készített próbaberolást az úgynevezett munkaköri tükrök alapján, köztük a Magyar Posta is.

Az előkészítésben a szakszervezetek is részt vettek. A Szakszervezetek Országos Tanácsa a jelentősebb állami és szakszervezeti elképzeléseket megbeszélte több mint 50 üzem dolgozóival és szakszervezeti tisztviselivel. A szakmai szakszervezetek véleményezték a különböző készségi fokú tervezeteket és belefolytak a próbaberolások értékelésébe.

Az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal és a Szakszerveze-

tek Országos Tanácsa között az egyeztető tárgyalások több fordulóban folytak, mivel voltak olyan kérdések, amelyekre többször is vissza kellett térni. Ilyen kérdés volt például a minimális bér összegének meghatározása, az alsó bérhatár szükségessége, ennek emelése.

Miben változott

a besorolási rendszer?

Az alaphérrendszer korszerűsítése során a legjelentősebb mértékben a fizikai dolgozók munkaminősítési és besorolási rendszere változott. A nem fizikaiak besorolási rendszerében is történtek tartalmi módosítások, de ezek már kisebb jelentőségűek.

A fizikai munkák új minősítési rendszere az eddiginél jobban, differenciáltabban veszi figyelembe a munkakörülményeket, a munkafeltételeket. A jelenlegi négy fokozatot ötre emeli, ezzel a bérkategóriák száma is nő 24-ről 30-ra. A besorolási rendszer az eddigi besorolási tényezőket megtartja, s újakkal bővíti.

A korszerűsített besorolási rendszer fokozottabban elismeri a rendkívül nehéz fizikai munkát. Lehetővé teszi az egyes munkáknál a monotóniának, a koncentrált figyelemnek, a munkahely megvilágításának, továbbá a csekély társadalmi presztízsű, a szabadban végzett, változó munkahelyű munkának az alaphérben való elismerését.

Az új munkabesorolási rendszer alapján előzetesen elvégzett próbaberolások szerint a posta fizikai dolgozóinak több mint egyharmadánál megváltozik a bérbesorolási kategória. Ez jellemzően magasabb munkakörülményi fokozatba sorolást jelent. A képzettségi fokozatok nem változnak, s továbbra is megmarad a „kiemelt szakmunkás” kategória.

A nem fizikai dolgozókat a besorolási rendszer három munkaköri fő csoportba sorolja, ezek: vállalati vezetők, ügyintézők, ügyviteli alkalmazottak.

A vezetők besorolását egyetlen tényező határozza meg, az általuk irányított vállalat népgazdasági jelentőségét kifejező kategória. Az eddigi vállalati kategorizálási rendszerben túlzott volt a mennyiségi szemlélet, valamint a kialakítása óta eltelt idő alatt történt változások miatt az értéksorok mértékrendszere elavult.

Fontos tényező az új vállalati kategorizálási rendszerben, hogy a mennyiségi ismérvek mellett megfelelő jelentőséget kapnak a minőségi és a hatékonysági kritériumok is. A mennyiségi ismérvek hatásának mérséklésére az új kategorizálási rendszerben a vállalati kategóriák száma csökkent — négyről háromra — és az értéksorok összegei felemelkedtek. Bővül a rendszer a gazdálkodás minőségét kifejező mutatókkal, ilyenek például az exportvolumen, a termelékenység, a jövedelmezőségi mutatók. Az új kategorizálási rendszer lehetővé teszi a vezetők alaphérénekkel való differenciálását.

Az ügyintézői munkaköröknel megszűnt a műszaki-gazdasági kategória, helyette „főmunkatárs” elnevezéssel új munkakört hoztak létre. E munkakör kialakításával lehetőség nyílik arra, hogy a vállalat műszaki-gazdasági fejlődése szempontjából alkotó tevékenységet végző, kiemelkedő eredményeket elérő egyetemi, főiskolai végzettségű szakemberek a jelenleginél jobb anyagi megbecsülésben részesülhessenek.

Az ügyintézői munka szakszerűségének növelésére, hatékonyságának javítására január elsejét követően — új felvétel esetén — szakképesítés nélküli személyt ügyintézőként besorolni nem lehet. A szakképzet-

len dolgozót a szakképzettség megszerzéséig ügyviteli dolgozóként kell besorolni. Természetesen az 1983. december 31-ig alkalmazott szakképzetlen ügyintézőket nem kell visszasorolni. Ez azt jelenti, hogy a postai IV. képzettségi fokozatban a létszám 1984. január 1-e után nem nőhet; stagnál vagy csökken.

Az ügyviteli foglalkozásnál az új rendszer lehetővé teszi az egymástól eltérő és különböző szakmai felkészültséget igénylő adminisztratív jellegű munkák differenciálását. E munkaköri csoportban is külön elismeri a magasabb képzettséget azzal, hogy két képzettségi fokba sorolhatók a dolgozók. Mégpedig a magasabb, II. képzettségi fokba kell besorolni azt az ügyviteli dolgozót, akinek középfokú végzettsége van és ügyintézői jellegű feladatokat is ellát. Ilyen munkakörök az összetettebb feladatokat ellátó könyvelői, teljesítménybéres bérszámfejtői, osztálytitkárnői stb. beosztások.

Hogyan változott

a bértarifá?

Az 1981 óta érvényes bértételek felső határa — a népgazdaság egyes területein, valamint néhány munkakörben — elavult, nem tette lehetővé a legjobb teljesítményt elérő dolgozók alaphérének emelését. Ezért a felső bérhatárok átlag 25 százalékkal emelkedtek. Ez a mérték lehetővé teszi a következő években a jogszabályi keretek közötti bérfejlesztést. Az alsó bérhatárok átlag 10 százalékkal lettek magasabbak. A mérték kialakítását sok vita, egyeztetés előzte meg. A fogyasztói árak emelkedése ennél nagyobb mértékét indokolná, de tekintetbe kellett venni azt is, hogy nagyobb emelés jelentős „kötelező” alaphéremelést okozott volna azoknál a vállalatoknál, amelyeknél a dolgozók nagyobb hányadának alaphére az alsó bérhatár közelében van. Az ilyen vállalatoknál a 10 százalékos emelés is jelentős mértékű a következő évek bérpolitikájában. Ezt figyelembe véve határozták meg az alsó bérhatár kötelező alkalmazásának időpontját 1986. december 31-én.

A bértarifák átlagos emelkedésén belül az egyes bértételek differenciáltan változtak. Az átlagot meghaladóan nőtt a szakképzett és kedvezőtlen munkafeltételek között dolgozó fizikailak, az egyetemi, főiskolai végzettségű műszaki, gazdasági, forgalmi munkaköröket betöltő ügyintézők (ezen belül kiemelten a kezdő diplomások), a magasabb végzettséget igénylő ügyviteli dolgozók, valamint a vezetők bértételei.

A fejlesztésből adódó vállalati feladatok

A módosított besorolási rendszer alapján a dolgozók besorolását felül kell vizsgálni, és legkésőbb december 31-ig a központi előírásoknak megfelelően kell megállapítani. E feladat a postánál is nagy és felelősségteljes munkát igényel. Ki kell alakítani — a vállalati besorolások vezérfonalát képező — ágazati példátartat. Ennek munkálatai folynak, s várható, hogy rövid időn belül elkészül.

A kollektív szerződés 3. sz. mellékleteinek módosítását úgy kell elkészíteni — a társadalmi vitákat is beleértve —, hogy év végéig a végrehajtásra is kellő idő álljon rendelkezésre. A feladat a postai bérrendszer komplex felülvizsgálatát jelenti. Ezért célszerű lenne, ha a munkálatok folyamán a bérrendszer korszerűsítésének igénye sem maradna figyelmen kívül.

Tóth Pálné

IDŐSZERŰ KÉRDÉSEK

Ez év január 1-ével hatályba lépett, valamennyi dolgozót érdeklő, illetve érintő jogszabályról adunk tájékoztatást, ez pedig a Minisztertanács 42/1983. (XI. 12.) Mt. számú rendelete a munkabér-kiegészítésnek a bérrendszerbe való beépítéséről.

Ez év január 1-ig minden dolgozó — az alapvető élelmészeti cikkek áremelkedésének kompenzálására — havonta 290 forint munkabér-kiegészítést kapott bérén kívüli juttatásként. Január 1-ével a munkabér-kiegészítés a munkabér részévé vált bérpótlék formájában, s összege 310 forint.

Miért növekedett az összeg 20 forinttal? A 290 forintot — mint bérén kívüli juttatást — nem terhelte nyugdíjárulék-fizetési kötelezettség. Azzal, hogy a bérezési rendszer részévé vált, e bérpótlék után is nyugdíjárulékot kell levonni. Azért, hogy a 290 forint továbbra is többletjuttatás maradjon, a béresítéssel párhuzamosan a következő két intézkedés történt:

— A 290 forint munkabér-kiegészítés helyett 310 forint bérpótlékot kell a munkabérbe beépíteni. A 20 forint az átlagos — 3300—5300 forintos — keresetknél a többlet-nyugdíjárulékot fedezi.

Közigazgatási osztály

A Közlekedéstudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának március havi programja

Március 14. (szerda) 15 óra, VI. Nép-köztársaság útja 3. Szívi László: A postai és távközlési díjak nemzetközi összehasonlítása.

Március 20. (kedd) 15 óra, VI. Nép-köztársaság útja 3. Végh Nándorné: A teljesítménybérezés bevezetésének tapasztalatai a postai építési területen. A kiterjesztés lehetőségei.

Március 21. (szerda) 15 óra, VI. Nép-köztársaság útja 3. Engedi Antal-Nagy Róbert—Oprics György: A forgalomlétszám és elemzés legújabb tapasztalatai.

Március 22. (csütörtök) 15 óra, VI. Nép-köztársaság útja 3. Meszlényi Ta-

más: Korszerű megoldások a postai alépítmények tervezésében.

Március 27. (kedd) 15 óra, VI. Nép-köztársaság útja 3. Turay János: A külső és belső téri nagy elosztók telepítése.

Március 28. (szerda) 15 óra, VI. Nép-köztársaság útja 3. Huszty Gábor—Rajkai György—Wiener József: A CCITT ajánlása az integrált szolgáltatású digitális hálózatokra.

Március 29. (csütörtök) 15 óra, VI. Nép-köztársaság útja 3. Baka István—Megyeri Ernő: Szelektív személyhívó rendszer.

Komámasszony, hol az olló?

A szabad szombat fonákja

Tiszteletbéli távbeszélő-kezelőnek tekintenek a győri telefonközpont lányai, asszonyai. Sok év óta járok hozzájuk, közejük. Ismerem örömeiket, gondjaikat, elérhetetlennek tűnő vágyaikat, céljaikat, társadalmi munkájukat, tanulmányi eredményeiket, közösségi életüket, ragaszkodásukat a munkahelyhez.

Csendesek, nyugodtak, higadtak általában mindig. Sohasem tapasztaltam, hogy valaha is valamelyiküket ki tudta volna hozni a sodrából a gyakran önérzetig érő tapintatlanság, amelyet néhány ügyféltől kapnak. Amikor hat évvel ezelőtt egy alkalommal ott jártam náluk, egy valami nagyon nem tetszett nekik: a szabad szombat fonákja.

Akkor megírtam gondjukat, bánatukat. Sikerral. A fizetésüket felemelték a tabella szerinti alsó határra, mivel valamennyiüké 400, illetve 900 forinttal alatta maradt a lehetőségnek. A szabad szombatnál azonban minden maradt a régi: amit 1946-ban kaptak, a munkaidő-kedvezményt, azt a szabad szombatok általánossá válásával „visszavették” tőlük. Őt év alatt többször megfordultam közöttük, és sohasem említették a szabad szombat fonákját. Úgy tűnt, napirendre tértek fölötté. De most! Ahogy belépek a korszor, jól hangszigetelt kapcsolóterembe, szólni nem tudnak hozzám ugyan, mert tele van a fejük, a kezük, az idegzetük munkával (hívással, kapcsolással, sikertelen próbálkozással, udvariaskodással, bon-tással, törlessel), de amikor egy pillanatra szabad a kezük, ezt jelzik:

— Csakhogy itt vagy! Végre elmondhatjuk!

A következő pillanatban már magyarázat nélkül is értem a sok lelkes heurékát. A kapcsolósztalok utolsó sorában hat újság van kiterítve. A Postás Dolgozó 1983. decemberi száma. Az is a harmadik oldalon, ahol ez a cikk olvasható: „Rövidített munkahét, hosszabbított munkanap”. Hangsúlyt kapott a megemészthetetlen gond. Lássuk: ki mit mond a témáról?

Németh András, a győri 1-es postahivatal vezetője:

— Úgy van, ahogy Budapesti elmondták, megírták. Amit igen igazságosan egészségre ártalmas munkakörnek tekintettek 1946-ban és előléptették hét, illetve hat és fél órás munkahellyé, azt visszaléptették a szabad szombatok általánossá válásával.

Unger Jánosné, az 1-es posta vezetőhelyettese:

— Nem az a baj, hogy a postán is, mint mindenütt az országban, csökkent a munkaideje mindenkinek, hanem az, hogy a telefonközpontban — az egész országgal ellentétben — a korábbihoz képest megnövekedett a munkaidő: napi hat és fél óráról nyolc óra húsz percre — ha mindkét esetben beleszámítjuk az ebédidőt. Én tudom, hogy mit jelent távbeszélő-kezelőként dolgozni. Huszonhárom évig éltem közöttük. Anyi-ra meg voltak terhelve — és ma is úgy vannak — az ott dolgozók, hogy gyakran azt hittem, nemcsak a kávét kell megfőznom, odavinnem nekik, hanem meg is kell innom helyettük.

Pleier Zoltánné rendező:

— Nagyon nagy a megterhelés. Itt van ez a bábeli hangzavar egész nap... a próbálkozás, az idegeskedés. Hat óra eltelté után olyan a fejük, akár a kétszáz literes hordó. Ezt nem méltányolni eléggé nagy méltatlanság...

Vácz Zoltánné szb-titkár, gazdasági elnök:

— Én is tudom, mit jelent a kapcsolónál ülni. Huszonkét évig csináltam... Nem most, én már hat évvel ezelőtt is elfogadhatatlannak tartottam az intézkedést. Akkor is szb-titkár

voltam; 1965 óta az vagyok, de ebben az ügyben tehetetlen... Ez nem helyi gond, hanem országos. Mindig hittem és hirdetem, hogy visszalépés nem lehet... sok gazdasági gondunk ellenére sem lehet... de ez visszalépés.

— Van-e emiatt fluktuáció? Németh András:

— Nincs. Nem is volt. A múlt évben egyetlen asszony távozott, de ő is csak nyugalomba.

— Nem akadályozza-e mindez az utánpótlást?

Unger Jánosné:

— De. Nagyon. A nyáron járt nálunk hat igen talpraesett fiatal lány. Azt mondták, postások akarnak lenni a telefonközpontban. Mindenről tájékoztattam őket. A végén megkérdeztek: szombaton és vasárnap... és éjszaka is kell itt dolgozni...?! „Megnyugtattam” őket, hogy igen. Itt folyamatos a szolgálat... Hálásan köszönték a felvilágosítást, ígérték: majd visszajönnek... Azóta is várom őket...

Tuba Gyuláné:

— Harminckét év óta vagyok távbeszélő-kezelő. 1952-ben kerültem ide. Akkoriban azt mondták az asszonyok: jótévedjüknek tekintik, aki kitálta, hogy a mi munkánk káros az egészségre, és lehetővé tette, hogy napi nyolc óra helyett hetet, illetve az ebédidőt is beleértve, napi hat és fél órát kell dolgoznunk. Akkor nem tudtam átélni a régi gondjait. Most már igen. Tudom, mit jelent naponta több mint nyolc órán át beszélni a szédülésig, a berekedésig... Nem, elmenni én innen nem akarok, és úgy tudom, más sem.

Miklós Antalné távbeszélő-kezelő:

— Én tovább lépek. Nemcsak az a baj, hogy meghosszabbodott a munkanap, hanem az is, hogy másutt még a kezdő is több fizetést kap, mint én itt. Kire gondolok? Egy volt kolléganőnkre, aki kapta magát, és elment Budapestre. Ott egyéves munkaviszony után havi négyezer forintot kap. Én tíz év után 3200 forintot keresek. Hol itt az igazság? Én miért nem vagyok ugyanolyan állampolgára a hazámnak, mint egy budapesti ember?

Dombi Alajosné rendező:

— Budapest van ösztönző bérezés. Nekünk nincs. Miért? Nekünk csak műszakpótlékunk van. A második műszakban óránként 3 forint 60 fillér, az éjszakázásban meg 7 forint 20 fillér. Erre az összegre jön meg óránként tíz forint, ha szombaton, vasárnap, vagy valamelyik ünnepén vagyunk szolgálatban. És tessék elhinni, ezt irigylük tőlünk... Miért? Hiszen megdolgozunk érte.

Czankné Eöri Katalin távbeszélő-kezelő:

— Engem az irigység nem érdek. Alacsonyrendű emberi tulajdonság. Sőt én azt is megértem, hogy az ország szegény, gondok vannak, nem tud nekünk ösztönző bért adni, és nem tud ugyanannyit fizetni ugyanazért a munkáért vidéken, mint fizet Budapestben. Ezt megértem, de tessék nekem megmagyarázni, hogy miként lehetséges az, hogy igazgatóságban belül különbség van? A szombathelyiek jobban keresnek, mint a győriek. Még tovább lépek. Én most nyolc éve dolgozom itt. Közben két apróságot szültem, így négy évig gyesen voltam. Mit gondol mennyi a fizetésem? 2400 forint — akár egy kezdő... Miért nem érek annyit, mint aki végig, megszakítás nélkül itt volt? Miért büntetnek azért, mert anyává lettem?! Másutt, ha valaki szül, a távollétben is föl-emelik a fizetését, ha közben a többiekét javítják.

— Mit szól mindezekhez Kirkovits István, a Soproni Postaigazgatóság vezetője?

— Nem vitatkozni akarok a nőkkel, de az igazság kedvéért elmondom: van szabad szombat. Pontosabban minden táv-írásnak, távbeszélő-kezelőnek, mint ahogy mindenkinek az országban heti két szabadnap jár. Ezt meg is kapják. Ezt nem lehet vitatni. Persze úgy is föl lehet fogni, hogy amit kaptak, visszavették tőlük. Nézőpont kérdése. Én azonban azt mondom, hogy ebben az országban manapság már igen kevés az olyan, egészségre csakugyan ártalmas munkahely, amelyiken a 40-42 órás heti munka helyett csak 36 órában dolgoznak az emberek. A másik: a szombathelyiek munkakörülményeit nem lehet összehasonlítani a győriekével, mert ott egy korszerűtlen központ van, Győrött pedig az eddigi legmodernebb, amilyen azért még nem sok van az országban. A harmadik: X vagy Z panaszos, aki azt mondta, hogy a fizetése 3400 forint, az azért nem keres rosszul. Az alapfizetése ennyi ugyan, de a jövedelme, amit 2-án aláír, az ötéves forint körül van: a különféle pótlékokkal. A negyedik: végezettünk egy fölmérést, nehogy túlterheljük a nőket. Kiderült, hogy a normát, amely ebben a pillanatban érvényben van, a távbeszélő-kezelők 26 fővel tudják teljesíteni. Ez a létszám megvan, sőt tartalék is van. A díjlesztő csoportba kell 5,8 ember és van 6, a távirószolgálathoz kellene 10,3 és van 12. Kérem, ha valahol gondok vannak, át kell csoportosítani az embereket. Végül, hogy miért kevés a győri távbeszélő-központban a nők bére? Ezt ne tőlem tessék kérdezni, hanem a hivatal vezetőjétől, Németh Andrásról.

Megkérdeztem. Ezt mondta:

— Bocsanatot kérek, én nem ülök a pénzen, amit nekünk adnak, én annak rendje-módja szerint azt azonnal kiosztom. Miért ne osztanám? Én is szeretek örömet szerezni. De ami nincs, azt én sem tudom kiosztani...

— Mennyi a normája egy nőnek a telefonközpontban?

— Egy óra alatt 25 sikeres kapcsolást kell létesítenie. Az átlag ennél jóval több: 28,8. Sőt olykor még ezt is megtefézik. Például január 10-én, kedden a csornai áramkörön ült Ofner Magdolna. Harminchat esztendősen gyakorlata van, 40 kapcsolást létesített.

— Kifizette neki a többletmunkáért járó többletbért?

— Nem.

— Miért?

— Lehetetlen. Nálunk nincs ösztönző bérezés.

— Jogos-e Czankné Eöri Katalin panasza?

— Igen. Annak ellenére jogos, hogy a bizalmiak bevonásával külön gondot fordítunk arra, hogy ilyen eset ne fordulhasson elő. Mégis előfordult. Mi a tanulság? Egy okkal több arra, hogy az eddiginél is körültekintőbbek legyünk.

Amíg beszélgettünk, egyszer csak megszólal a telefon. A Soproni Postaigazgatóság jelentkezik 1984. január 16-án délelőtt fél tizenegykor. A munkaügyi osztály vezetője Kirkovits István igazgató utasítását közli: „Osszanak szét 13 ezer forint különjutalmat azok között, akik részt vesznek a nemzeti közti telefonforgalom lebonyolításában!”

Hm... Ez igen! Rugalmas, gyors intézkedés. A cikk még el sem készült, de máris nagy a híre... Az intézkedés kitűnő, de nem tudom mire vélni... Azt pedig végképp nem értem: miként is van ez az „adtuk-elvettük... szabad szombat, nem szabad szombat...” Sántít. Ott, ahol korszerű a telefonközpont, magyarázható ezzel, csak-hogy ott is „elvették”, ahol még javában korszerűtlen... Ez pedig így már nem regionális gond, hanem országos.

Sindulár Anna

Róla még nem írtak

Levelét kapott szerkesztőségünk, melynek írója Budapest-ről, a XVII. kerület, Bártfai u. 58. szám alól felhívja figyelmünket néhány sorával: „Van Rákosligetben egy kézbesítő, Csöke János a neve, akiről még nem írtak, pedig megérdemelne. 1984. januárjában dolgozik utoljára, mert nyugdíjba megy 40 év szolgálati idő után, s a 40 év alatt mindig ebben a körzetben kézbesített. Fáj nekünk, hogy elmegy. Róla is írhatnának.”

Mondanunk sem kell, örömmel és nagy buzgalommal kerestük fel a XVII. kerületi, rákosligeti postahivatal vezetőjét. Díszszegélyt, hogy megtudjuk, mennyi az igazság ebből a levélből. A hivatalvezető dicsőítő szavakkal ecsetelte Csöke János jellemét, emberi tulajdonságait, kézbesítői munkásságát, s azt, hogy Csöke Jánosról tucatnyi dicsőítő levelet kaptak ők is az igénybevevőktől. 1980-ban a hivatal kiváló lett, amiért sokat köszönhetnek Csöke Jánosnak is, és lelkiismeretesen dolgozó társainak is. Nemrég felterjesztették magasabb postai kitüntetésre.

Csöke János kézbesítőt a karácsonyi forgalom kellős közepén képeslapok, levelek ezrei között találjuk. Kezet fogunk:

— A Postás Dolgozótól jött. Levelét kaptunk az Ön munkájával kapcsolatban...

— Csöke János vagyok! — Itt a melléhez kap: — Kérem, énelemem 40 év alatt soha senki nem tett panaszt.

Megnyugtatom, mire feloldódik, s beszélni kezd; látszik, szinte küszködvé kapargál az ő-, majd a hőskort felőlelő régmúlt idők emlékeiben:

— Hogyan is kezdjem? — mondja nagy gonddal. — 1943. december 27-én, pontosan a ne-

vem napján kerültem erre a postára kézbesítőnek. Azóta is ennél a hivatalnál dolgozom, sőt 40 éve ugyanazt a 13-as kézbesítő körzetet járom. Elmondhatom, mindenki ismer, aki azóta született is, aki azóta kisgyermekből felnőtt emberré lett is, de én is legalább úgy ismerem körzetem lakóit, mint a testvéreimet. Tulajdonképpen két generációt megért emberek élnek a körzetemben.

— Akkor, 1943-ban, az ősidőben örültem, hogy állami, nyugdíjas állásba kerülhettem. Nagy dolog volt ez, különösen azért is, mert utáltam azt a harcias kort, megvettem a front-ra vonuló katonák kínzásait, általában békés természetű ember lévén nem szerettem a katonaságot, s mint kézbesítő háromszor „nyerhettem” felmenést a honvédségtől. Nagyon sajnáltam azokat, akiknek én voltam kénytelen kézbesíteni a SAS-behívókat. Az itthonmaradt hozzátartozók sírva vették át tőlem a sebesülésről, a halálról szóló híreket, nem győztem őket vigasztalni. Nemrég Angyal Gyula a Robogó utcából megállított, egy marék tábori levelezőlapot mutatott e szavakkal: — Nézze János, mielőtt nyugdíjba vonul, megmutatom magának. Ezeket a lapokat egykor maga kézbesítette a feleségemnek, vagyis akkor még menyasszonyomnak, amiket én írtam a keleti frontról.

— No de ugorjunk egyet az őskorból a hőskorba! 1945-ben volt olyan idő, hogy reggel megkaptam a fizetésem, és délután hat tojást és két doboz cigarettát vehettem rajta. És reggeltől késő estig dolgoztunk, igazán mondom, szívvel-leléllel. Ezt az egyet a zúgolódó, elégedetlen fiataloknak mondom, megcsívülésül.

Csöke János mosolygós arcával nem mutat többet 50-nél. Elmondja, hogy 1984 májusában megy nyugdíjba, de megkapja a szabadságát már januárban, és így kénytelen lesz a továbbiakban lóbáznia a lábát. Azt sem tudja, mihez kezdjen szabad idejével. Van egy kis kertje ugyan, de az nem igényel napi 10 órai munkát, mint eddig tette. A vezető-főkezelői rangot elérte, eddig háromszor volt kiváló dolgozó, van két igazgatói dicsérete is, de mit ér ezután az élet, ha vége a munkának, ami azt is jelenti, hogy az életnek is vége lesz. Most, hogy nyugdíjba vonul, a legborúlátóbb az étellel szemben.

— Most volna igazán érdemes dolgozni, még ha a rákosligeti hivatal munkája meg is nőtt, hiszen új bérházak nőttek ki a földből Rákoskeresztúron, s mintegy 40 ezer ember költözött a kerületbe, az 40 ezerrel több igénybevevőt és jóval több munkát is jelent a hivatalnak. Készülhetünk a Kiváló Hivatal cím újbóli elnyerésére. Nekem azonban le kell tennem a lantot. De kijelentem: bármikor, ha szükségét érzik vezetőim, szóljanak, számíthatnak rám, az én körzetemben, abban a 12 utcában és 600 házban, amíg erőm engedi, vállalom a kézbesítést. Az 1945-től tartó szakszervezeti tagságomat is fenntartom, a 60-as években 8 éven át voltam szb-titkár, azelőtt bizalmi, még a szakszervezeti munkába is besegíték bármikor. Csak szólnak a vezetőim! Addig pedig leszek igénybevevő. A lakásomra a fiatal Fekete Pisti hordja majd a postai küldeményeimet, a nyugdíjamat is. Sok jó tanácsot adhatok majd neki. Ez is egyfélé kapcsolatot munkahelyemmel.

Dénes Géza

Ötvenéves találkozó helyett...

Ennek az évnek januárjában volt ötven éve, hogy a képen látható postakiadói tanfolyam a Debreceni Postaigazgatóságon befejeződött. A tanfolyam három hónapig tartott, a tanult tárgyakból a hallgatók alapvizsgát tettek.

Mostani szemmel nem nagy dolog lehetett az egész. Ma, mikor különböző, sokszor több éves tanfolyamokon sajátítják el a jövődó postai dolgozók a munkájukhoz szükséges szakismereteket, a három hónap pihe-nésnek tűnik. Pedig nem így volt. A tanfolyam hallgatói úgynevezett postai kisegítők voltak, akik különböző postamesteri hivataloknál évekgig tartó, legtöbbször ingyen végzett munkával sajátították el a postai ismereteket. Nagy dolog volt a tanfolyam azért is, mert akkor már három éve nem rendeztek tanfolyamot, és ennek elvégzése volt az egyetlen lehetőség arra, hogy sok-sok évi ingyenes munka után egy postamesteri alkalmazott olyan helyzetbe kerülhessen, hogy munkáját úgy-ahogy megfizessék.

Ahogy írtam, a tanfolyam végén alapvizsgát tettünk, utána ki-ki visszatért hivatalához, és hat hónap elteltével az igazgatóságon szakvizsgát tettünk. Sikeres vizsga után postakiadói képesítésről szóló bizonyítványt kaptunk. Ez tulajdonosát már feljogosította arra, hogy az ország bármely postamesteri hivatalában — a járandóságról szóban megállapodva — alkalmazhassák. Tekintve a harmincas évek világgazdasági válságát, ez a járandóság a létminimum alatt volt.

A sok kedvezőtlen körülmény ellenére a három hónapos tanfolyam igen eredményes volt. Az előadók komoly tudást plántáltak át a hallgatókba; a tanfolyam hallgatói a későbbiekben majdnem valamennyien postamesterként működtek. Iparkodott is mindenki hivatalt elnyerni, mert az már, — még ha kis forgalmú is volt, — emberhez méltó megélhetést nyújtott.

A tanfolyam alatt a hallgatók bért vagy juttatást nem kaptak, lakásról és kosztról maguknak kellett gondoskodniuk. Sanyarú idők voltak, de szívós emberéket neveltek.

A felszabadulás után a postamesteri rendszer megszűnt. Valamennyien állami státusba kerültek. Sokan közülünk továbbképezték magukat, magasabb iskolai és szakképesítést szereztek. Többen felelős irányítói és vezetői munkakört láttak el.

Az ötvenedik évforduló alkalmából kegyelettel emlékezünk meg azokról, akik már nincsenek közöttünk; így csak közvetlen környezetemből hiányzik Csabay Imre, volt disznóhórváti (jelenleg Izsófalva), Péterfi Zoltán, volt szendrői, Derényi Dezső ózdi és Szász Ervin, volt rudabányai hivatalvezető. Az élőknek pedig, akik magukat vagy tanfolyamtársukat ötven év távlatból felismerik, kívánunk sok erőt és egészséget.

Gonda György

Hiányzó kapacitást pótolnak

Gm-ek a Budapest vidéki Postaigazgatóságnál

Riportkörutunk eddigi állomásain nem esett szó a vgmk és a gm közötti különbségről, mert az utóbbival nem találkoztunk. Mostani látogatásunkon, a Budapest vidéki Postaigazgatóságon merült fel először ez a kérdés. De ne vágjunk a téma közepébe. **Szathmári Géza** igazgatótól és **Mundruczó Kornél** tszbtitkártól egy kis történelmi visszapillantást is kértem.

— Az új típusú gazdálkodási formák létrehozását és működését szabályozó vezérigazgatói utasítás megjelenése után bizottságot hoztunk létre, egyrészt a vállalkozási kedv felkeltésére, másrészt az igények elbírálására, majd a megalakulás támogatására. Az első időben a vgmk volt a vonzó, érthetően, hisz ez kisebb anyagi befektetést igényelt, és nagyobb volt a vállalati támogatás. Azután csökkentette az ez iránti kedvet az előírt köztartozás és adminisztráció. Emiatt többen visszaléptek. Mi természetesen ott adtunk volna támogatást, ahol hiányzó kapacitást pótol a munkaközösség. Azt is figyelembe kellett azonban vennünk, hogyha ezeken a területeken anyagellátási gondjaink vannak — márpedig vannak —, akkor nem tudnánk megteremteni a munkaközösségek létfeltételeit. További két dolog is szelektált. Az egyik, hogy vezetők nem lehetnek vgmk-tagok, a másik, hogy ahol ellenőrizhetetlen lett volna a munkaidő utáni tevékenység, nem támogattuk a megalakulást. Például a hálózattervezés terén, ahol a munka olyan jellegű, hogy egy része

csak munkaidőben végezhető el.

— *Hogyan fordult az érdeklődés a gazdasági munkaközösségek felé?*

— Mielőtt igazgatósági hatáskörbe került a vgmk-ek engedélyezése, már megindult ez a folyamat. Előtérbe kerülésének oka az, hogy a gm önállóbb, piaci tevékenysége nincs korlátozva, tevékenysége, anyagbeszerzése rugalmasabb, ami az igazgatóság számára jelentős. Együttműködési szerződést kötöttünk a munkaközösségekkel, s ez biztosíték arra, hogy postai kapacitáshiányt pótolnak. Illetve egy gm-mel nincs ilyen szerződésünk, mert saját kéziszerszámokkal dolgoznak, de csak a postának.

Töltés éjjel-nappal

— *Végül is hány munkaközösség jött létre?*

— Három. Mindegyik a Jávító Szerelő Üzem kapacitását bővíti.

— *A Savas akkumulátortöltő gm 1983. január 1. óta dolgozik. Töltenek, formálnak, üzembe helyeznek, erősáramú berendezéseket szerelnek. Négyen vannak, vezetőjük Tari Miklós erősáramú villamosmérnök. Mindannyiuknak megfelelő szakképzettségük van. Nagy terhet vállalt át az üzemtől a gm azzal, hogy elvégzi az akkumulátortöltést. A Jávyszerelő minden tekintetben megfelelő körülményeket teremteni ehhez a munkához. A legnagyobb gondot a munkaerő*

okoza, nem vállalták a folyamatos műszakot, márpedig a töltés éjjel-nappal megy. A gm-tagok egyikének budaörsi házában (az üzem is Budaörsön van) alakították ki az előírásnak megfelelő töltőhelyiséget. A berendezéseket az üzemtől bérlik és ugyancsak az üzemtől vásárolják — hatósági áron — a savat. A kapacitásnak 30 százaléka a BUVIG-nak, 70 százalékában a Távbeszélő Igazgatóságnak dolgoznak. Munkájuk sokkal gazdaságosabb, mint az üzemé volt. S megbízhatók, tartják a határidőket. Lehetővé vált az új távbeszélő-központok gyorsabb üzembe helyezése, és valamennyinek az üzembiztos áramellátása.

Saját kéziszerszámokkal

Az Alközpontszerelő gm múlt év júliusa óta működik. Hétagú, mindannyian postai alkalmazottak. Rotary, crossbar és elektronikus központok szerelésére, üzembe helyezésére alakultak. Nagy a kapacitáshiány, az üzem nem tudja az igényeket kielégíteni. A létszám-bővítés reménytelen, kevés a műszerész. Szerződést nem kötöttünk velük, mert saját kéziszerszámokkal dolgoznak, s a szerelést a megrendelő vállalatoknak végzik. A postának a bevétel szempontjából fontos az alközpontok minél gyorsabb üzembe helyezése, s a megrendelőnek sem mindegy, hogy mikor tudja használni. Fél év alatt 11 alközpontot szereltek fel. Mintegy egynegyedével növelték meg az üzem kapacitását. Árbevételük eddig 300 ezer forint. Ilyen sokat jelent hét ember munkája, szombati-vasárnapi munkája!

Kétezer készülék

— A legifjabb gm CB 667 és CB 76 MM típusú távbeszélőkészülékek javítására alakult, idén, január 1-én. Komárom és Fejér megye területén dolgoznak, négyen. Kétezer készülék garanciális javítását vállalták — jelet tesznek a tőlük kikerülő telefonokra —, körülbelül ennyi az üzem hiányzó kapacitása. Anyagellátásukról nem a BUVIG gondoskodik, rugalmasabban tudják önállóan megoldani a beszerzést. Kétszázhusz forinttal olcsóbban javítanak egy készüléket, mint az üzem. A gm működése a postának duplán hasznos. Gyorsabban megjavulnak a hibás telefonok, az előfizetőket kevesebb ideig kell várakoztatni, és nem terhelik az állandóan anyagellátási gondokkal küszködő üzemet. Csökken a szállítási költség is, mivel székhelyük Tatán van.

— *Várható-e újabb munkaközösségek alakulása?*

— Eddigi tapasztalataink azt igazolják, hogy ott kell létrehozni munkaközösségeket, ahol valóban hiányzó kapacitást pótolnak és életképes működésüknek megvannak a feltételei. Túljutottunk azon az időszakon, hogy mi kezdeményezzünk, most már mi várjuk a kezdeményezéseket. Van bizonyos mozgólódás, de az elképzelések még nem eléggé tiszták. Tapasztalataink arra is intenek, hogy a jövőben is körültekintést, megfontoltságot igényel a megítélés, a döntés. Dolgozóinknak is érdekük, hogy csak olyan munkaközösségek jöjjenek létre, melyek minden postai előírásnak megfelelnek.

— *Erkölcsei kérdés eddig nem adódott?*

— A gazdasági munkaközösségek létevére, hogy a szerződésben leírtakat betartsák. Nem éri meg nekik, hogy apró dolgokon elcsúszzanak, hisz a vállalt munkát hosszú távra tervezik.

Bánhidi Éva

Vegyesen nem célszerű

A 3 m módszer tapasztalatai

A 3 m módszer gyakorlati alkalmazásának tapasztalatairól lapunk előző számában Szeged 3 és Szeged 5 postahivatal vezetőinek és dolgozóinak véleménye alapján már beszámoltunk. A teljesség kedvéért látogatunk el **Debrecen 1** postahivatalba. Célunk az, hogy átfogó képet adjunk a tapasztalatokról, valamint felhívjuk az illetékesek figyelmét a kísérlet során felmerülő nehézségekre. A magunk eszközeivel ilyen módon szeretnénk hozzájárulni a 3 m módszer tökéletesebbé tételéhez és ezzel a postahivatalokban dolgozók munkájának megkönnyítéséhez.

Debrecen 1 postahivatal 1983. február 16-án — lassan egy éve — kapta meg a 3 m módszer szerint kialakított új asztalt.

— A teljes igazsághoz hozzá tartozik, hogy maguk a munkahelyi vezetők sem fogadták nagy lelkesedéssel — mondja **Király Sándor** hivatalvezető. Ennek magyarázata pedig nem egyéb, mint hivatalunk különleges helyzete és az ehhez kialakított munkarend. Egész Debrecenben mi tartunk nyitva szombat és vasárnap, ezért a 12 felvevő meghatározott körforgás szerint dolgozik, hogy ki-ki előre tervezhesse a szabadnapját. A körforgás pedig azt jelenti, hogy körülbelül minden 3., 4. napon kezel az új asztalnál egy-egy munkatárs. Míg a hagyományos elhelyezési asztaloknál az évek során kialakult egy egységes elhelyezési gyakorlat, addig az új asztalnál, részben az ott eltöltött rövid idő, részben a sajátos, a régítől eltérő rendszer miatt, ezt eddig nem sikerült elérni. Mindenki a maga szája íze szerint hozott létre saját használatra valamiféle elhelyezési szokást, rendszert a 3 m módszer szerint működő felvevőhelyen. De ez nem elegendő ahhoz, hogy zökkenőmentesen folyjon a munka, azaz a módszerhez fűzött remények — a kényelmesebben és hatékonyabban végezhető munka — megvalósuljanak.

— *Milyen megoldást tudna elképzelni a hivatalvezető?*

— Mindent megtettünk, amit csak lehetett, hogy a felvevők elfogadják az új asztalt. A használat során ugyanis rövidebben kiderült, hogy az asztalal együtt kapott használati utasítás szerinti működtetés nem eléggé logikus. És itt sorra elismételhetném a szegediek kifogásait. Mindenesetre amit lehetett, azt megvalósítottuk a kezelők igénye szerint. A szaktársak egyöntetű véleménye: a közönséggel szemben való elhelyezés jó. Jobb, kényelmesebb,

Számítógép a járműtelepen

A számítógépek decentralizált telepítésének postai programja jelentős átlomáshoz érkezett január 27-én. Ünnepelesen is üzembe helyezték a Posta Központi Járműtelepen a múlt év december közepétől próbaüzemben működő 3 TPA számítógépet. A Magyar Postán ezzel hirtre emelkedett a decentralizált számítógépközpontok száma.

Az új számítógépközpont a tervek szerint négy postaszerv: a Budapesti Postaigazgatóság, a Budapesti Postaigazgatóság, a PSZSZI és a Posta Központi Járműtelep munkáját fogja segíteni. A tervek szerint az idén üzembe helyezik a Posta Központi Hírlap Iroda és a Debreceni Postaigazgatóság számítógépközpontját is, és valószínűleg elkészül a HTI két számítógépre tervezett beruházása is. Ezzel 1984. végére a postai decentralizált számítógépközpontok száma elérheti a 11-et.

Még tanfolyam előtt — Ki-ki a maga elképzelései szerint, saját módszerével

valamivel gyorsabb is a munka, úgy lehetne igazán kamatoztatni a 3 m módszer előnyeit, ha a négy helyen új asztaloknál dolgozhatnának, de a négy különböző feladatkörnek megfelelően kialakított asztaloknál. Ez egyrészt megoldaná az egységes, illetve közös elhelyezési gyakorlatot, másrészt így érné el igazi célját a 3 m módszer: a lag és teljesen elfogadják az új réginel nemcsak kényelmesebb, hanem gyorsabb munkát is. Valószínű, hogy még az idén felújítják a hivatalt. Szeretnénk, ha ezt követően már valamennyi felvételi helyünk a 3 m módszer szerint működne az említett igények alapján. Ha ez nem oldható meg, akkor illetve kifizetni; postaküldeményeket kezelni, értékcikket mondani erről az egyről is.

Czegledi Cecília

Tű a szénakazalban

A múlt esztendei angol filmhét sokszínű kínálatának egyik produkciója volt a francia nevű **Richard Marquand** rendező krimije a **Tű a szénakazalban**. A hazájában rendkívül sokra tartott és népszerű **Ken Follett** azonos című regényének feldolgozása. Az úgynevezett profi munkák közül való, amelynél az alkotócsoporthoz nem pályázott a széplelkű kritikusok tapsaira, a sznobok jó véleményére, hanem tudatosan, láthatóan viszályt a „papa moziának” hagyományaihoz. Vagyis pontosabban: szórakoztatni akart, lekötni részint a mesészővés fordulatával, részint az angol filmek megszokott precíz színészi játékával.

Stanley Mann forgatókönyve, akárcsak **Richard Marquand** technikai hibátlan rendezése elsősorban a story (vagyis) a történet szolgáltatában áll. Bevezetőül környezetben idézi fel a második világháború első éveinek hangulatát és kisvárosi életét. Itt ismerjük meg az egyszerű, mondhatni szürke kistisztviselőt **Henry Fabert**, aki látszólag semmiben sem különbözik kollégáitól, kortársaitól. Illetve mégiscsak valaminél...

... Abban, hogy ő az Anglia ellen harcoló fasiszta német birodalom egyik legügyesebb titkos ügynöke, aki a „Tű” fedőnévre hallgat. Alakítója nem kisebb sztár, mint **Federico Fellini** Casanovája, a kanadai származású **Donald Sutherland**. Tű — miután álarcá lehull a nézők előtt — bebizonyítja, hogy nemcsak mesterkém, hanem könyörtelen gyilkos is, ha a helyzet s az általa képviselt ügy azt kívánja.

A másik történetzál, amely elvezet a film tulajdonképpeni konfliktusához, **Davidnak**, a

fiatal hadipilótának és újdonsült feleségének **Lucynak** sorát követi nyomon, akik tragikus autóbalesetük után (az aszszony sérteletlen maradt), a Vi-har-szigetekre húzódnak vissza, ahol mindössze egy magányos világítótorony küldözgeti fényeit a távolba.

Itt robban (ahogy mondani szokták) a bomba. 1944-ben ugyanis véletlen folytán ide vetődik Tű is. Folytatódik tehát négy esztendővel később is a mesterkém és az angol elhárítás harca. A tét azonban most már még nagyobb, mivel a szövetségesek partraszállásának helyéről és időpontjáról van szó.

S miután nincs új a nap alatt: az alaphelyzetben a magyar nézők néminemű meglepetéssel fedezhetik fel **Grigorij Csuhray** A negyvenegyedik című emlékeztető szovjet filmjének nemcsak magányos szigetét, hanem lelkiismereti válságát is (a perzselő, hirtelen támadt szerelem és a meggyőződés viadala). No nem **Faber**, azaz a Tű, hanem **David** felesége, **Lucy** részéről, aki mindkét lábát elvesztett férje mellett kísértésbe kerül.

A Tű a szénakazalban megoldása maradjon a mozinézők számára titok — legalábbis a film befejezéséig — annyi azonban bizonyos, hogy **Donald Sutherland** a főszerepben kitűnő alakítást nyújt — még akkor is, ha a figura a szakember számára, ahogy mondani szokták, visszaköszön, azaz ismerős. Egyetlen méntség, hogy sajnos, nem képzelet szülte. A film egésze pedig, ugyan nem nyújt igazi élményt, de jó időtöltést. A kémtörténetek kedvelőinek legalábbis feltétlenül.

Ábel Péter

Szép volt a búcsú

Amikor meghívót kaptam erre a brigádtalálkozóra, magamban elhatároztam, hogy csupa szépet és jót fogok írni, hiszen a mozgópostások „Balaton” brigádjának tagjai nyugdíjba menő három társuk búcsúztatására készültek. A helyszín a hangulatos budaörsi Csiki csárda, amely nem először ad otthont postásrendezvényeknek. Tehát minden adva volt a kitűnő hangulathoz. **Boldog Lajos**, **Kertész József** és **Csánki Lajos** kicsit meghatottan várta az ünnepség kezdetét. Először vacsora szerepelt a programban, majd rögtönzött brigáderkeztet következett. **Boldog Lajos** brigádvezető ismertette az eddig elért eredményeket. Megtudtuk, hogy a brigád 1960-ban alakult és azóta 18 szocialista címet nyert. Egy brigádzászlóval, 2 arany-, 1 ezüst-, 2 bronzéremmel büszkélkednek. A létszám jelenleg 12. Ezután következett az est legszebb pillanata. **Szutor Sándorné**, Budapest 78 postahivatal általános osztályának vezetője köszöntötte a három nyugdíjba vonuló dolgozót. Majd **Navrati Sándor**, az újdonsült brigádvezető adta át a többiek nevében az értékes ajándékokat. Ezt követően megszólalt a zene. Én pedig rövid kerekasztal-beszélgetésre invitáltam a három ünnepeltet. Arra kértem őket, kicsit beszéljenek magukról, mutassák be magukat az olvasóknak. Elsőnek **Boldog Lajos** kért szót.

— Talán azzal kezdeném, hogy mi hárman ennek a brigádnak alapítótagjai is vagyunk. Ezért külön öröm számunkra, hogy a brigád tagjaitól, barátainktól személyesen búcsúzhatunk el. Magamról annyit, hogy 31 évet utaztam a mozgópostán, ebből húszat belkőldön, a többi pedig külföldi kiserelő partiban. Bizony, több időt töltöttem el szolgálatban, mint a családom körében. Most, azt hiszem lesz mi bepótolni. Persze ezt nem panaszképpen mondom, én nagyon szerettem utazni. Kétszer érdemelt ki a Kiváló Dolgozó kitüntetését.

Kovarcsik Pál

Többször nyertem országos szétosztóversenyt. Legkedvesebb emlékem, hogy a magyar—szovjet barátság szocialista verseny győztese lettem, és ennek eredményeként egy hetet jutalomként Moszkvában tölthettem.

— Igen, ha lehetne, én is újra csak az utazást választanám — veszi át a szót **Kertész József**. — Különleges szakma a miénk, nem hasonlítható össze semmivel. Ezt a munkát csak kedvvel lehet végezni. Sok fiatal megfordul nálunk, de a legtöbb hamar felhagy ezzel az élettel. Az állandó utazás, éjszakai bázis, rendszertelen életmód, bizony, próbára teszi a szervezetet. Itt csak az marad meg, aki nagyon szereti ezt a szakmát. Nekem sok élményt adott az utazás, engem, bizony, laszóval sem lehetett volna bevoncsolni egy irodába. Harminc évet húztam le nyugelyen, ez alatt háromszor kaptam meg a Kiváló Dolgozó kitüntetését.

Csánki Lajos, aki talán a legcsendesebb hármuk között, hal-kan megjegyzi:

— Nehéz, de szép a mozgós-élet. Nekem is nagyon fog hiányozni az utazás. Nálunk mindenkinnek megvan a kedvenc városa, ahová szívessen utazik. Az én kedvenc végállomásom Baja volt, ahol kitűnő halászlét lehetett kapni. Nyaranta pedig jókat fürdöttünk a Dunában. Sajnos, később ez a végállomás megszűnt; utána Győrbe kíváncsoktam leginkább. 40 éve vagyok postás dolgozó, ebből huszonkilencet mozgópostán töltöttem. A legbüszkébb arra vagyok büszke, hogy ez idő alatt egyszer sem jelentettem beteget. Kétszer kaptam meg a Kiváló Dolgozó címet.

Már későre járt, mikor az utolsó pohárköszöntő elhangzott. **Cserepes Árpád**, a hírlap mozgóposták csoportvezetője megható szavakkal búcsúzott a három mozgópostástól, majd mindenki együtt énekelte a jól ismert dalt: ... fel búcsúcsókra cimborák!

Eszmecsere a posta eredményeiről, feladatairól

Többnyire ugyanabban a körben: szak-, párt, KISZ- és szakszervezeti vezetők részvételével, s ugyanazon a napon, mint az előző évben, azaz február 2-án tartotta meg szokásos évi nagyaktíváját a Magyar Posta. A széles körű megbeszélés jelentőségét mindenesetre növelte az körülmény, hogy első ilyen alkalom volt a posta önállóvá válása óta, célja azonban ezúttal is az előző évi munka értékelése és a közeli meg a

1983 értékelése

Két fontos szempont szerint kell vizsgálat alá vonni az elmúlt évet: egyrészt *dolgoztunk*, másrészt *önállókká váltunk*.

A munkáról nagy vonalakban: a postás dolgozók helytállásának eredményeként a bevételek kismértékben maradtak el a tervezettől. Hasonlóképpen alakult a posta nyeresége is, mivel a költségek alakulása nagyrészt megfelelt az előirányzatoknak. A nyereségnek a tervezettől való elmaradását erősen befolyásolta két korábban elkövetett adminisztrációs hiba, nevezetesen a Kanadába irányuló telexforgalom túlszámlázása, valamint a rádió- és televíziószolgálat hibás költségcsatolása. Mindkét tétel visszatérítése a tavalyi nyereséget terhelte. Összegezve az 1983. évi munkát: *a terveket a mennyiség szempontjából teljesítettük; a tanulságokat le kell vonni; a jó munkáért köszönet illeti a dolgozókat.*

Hogyan értékeljük önállóságunkat? *Tekintsük nagy népi ellenőrzésnek*, amelynek a postások ugyanúgy részesei, mint a posta igénybevevői. A postások bizonyára örülnek az önállóságnak, de gondolataikban feltehetően ott lappang a kérdés: *javulnak-e ezáltal élet- és munkakörülményeik.* A közönség természetesen azt vizsgálja, hogy megszűnnek-e a posta munkájában eddig tapasztalt hibák, azt várja, hogy minél előbb jó szolgáltatásokat kapjon. Ilyenformán a posta egyfolytában beszámol az önállóság demokratikus fórumán.

A távbeszélő-szolgálat fenntartása

Eddig általában az eszközök állapotát felől közelítettük meg a kérdést, kevésbé vizsgáltuk a szolgáltatások szemszögéből. Most készült egy *átfogó felmérés*. Azt elemezte, hogy az eszközöknek milyenek a szolgáltatási paraméterei. A kimutatás szerint a megfelelő minőségű szolgáltatás fenntartásához *hiányzik* 560 fő a karbantartásból, 990 a felújításból, 480 a lebonyolításból. Emiatt *elmaradt* 2,4 millió normaóra a központok, 9,2 millió normaóra pedig a hálózat karbantartásából. A természetes elhasználódás, főképpen pedig az elmaradt karbantartás miatt *felhalmozódott* felújításra alkalmatlan 2,7 milliárd forint értékű főközponti, 2,8 milliárd értékű alközponti

berendezés és 5,6 milliárd forint értékű hálózat.

Mindezek következményeként — néhány kedvező kivételtől eltekintve — *stagnáltak a szolgáltatások minőségi mutatói*, főképpen a végberendezések és a perifériák felé haladva, majd várhatóan lassan romlani kezdenek. *Ha nem erősítjük a karbantartást, tömeges zavarok keletkezhetnek, bizonyos területeken pedig a szolgáltatás kiesésével kell számolnunk.*

A felmérésből levonható következtetések: 11,6 millió kiesett normaóra halmozódott fel, s erre évente ráakadik a hiányzó 990 dolgozó normaideje. Másfelől: 11,1 milliárd forint értékű, felújításra alkalmatlan be-

rendezésünk van ez idő szerint; ez is sokasodik, ha nem tudjuk a felújítók létszámát feltölteni.

Merre van a kiút? Ki kell magunk elé tüzünk egy elérhető célt. Mi lehet ez? Egyrészt *meg kell akadályoznunk a további felhalmozódást*; az éves felújítási terveket úgy kell összeállítani, hogy a kijelölt munkák elvégezhetők legyenek. Másrészt *az eddigi felhalmozódást fel kellene számolni a VII. ötéves tervdőlőszak végéig.*

Mindehhez a már említett hiányzókon felül 900 dolgozóra lenne szükségünk. Honnan vegyük őket? Az országban 35 ezer olyan szakember dolgozik, aki alkalmas arra, hogy ebben nekünk segítsen. Meg tudjuk-e őket szerezni? ... Amellett, hogy erről sem mondhatunk le egyértelműen, talán inkább az iskolák felé kell fordulnunk. A győri főiskola többé-kevésbé megoldja felső szintű munkaerőigényüket. A nagyobb tömeget igénylő végrehajtó szolgálatot a szakközépiskolák és szakmunkásképző intézetek növendékeivel lehetne leginkább feltölteni.

A távbeszélő-szolgálat rekonstrukciójára a posta — az említett nagy szellemi vetélkedőben — 9-9,5 milliárd forintot próbál szerezni. Ha ez sikerül, a jelenleg is folyó rekonstrukcióval együtt nagyjából felszámolható az elmaradás a VII. ötéves terv végére. Erre mindenesetre az igazgatóságoknak fel kell készülniük.

A posta gazdálkodása

1981-ben — az akkor végrehajtott tarifaemelés hatására — kedvező közgazdasági körkört hoztunk. A szolgáltatások igénybevételeinek egyensúlyi állapotba jutásával 1983-ra elértük a csúcst. A költségek állandó növekedése miatt a posta most már a leszálló ágra lépett. A bevételek 5 százalékos növekedésével szemben 10 százalékos költségnövekedés áll. Romlik tehát a jövedelmezőségi mutatónk, csökken a nyereség.

Szigorúbban és megfontoltabban kell gazdálkodni, és ez vonatkozik a takarékosagra is. Központi rendelkezésre takarékoskodunk kell a benzinnel, de ezért nem folytathatunk drágább megoldásokhoz, például idegenekkel való fuvaroztatáshoz, miközben saját kocsinkat félreállítjuk. Ugyanígy megfontolandó a számítógépek átalánydíjas javítása. Takarékosan kell bánni ezenkívül a nyomtatványköltsé-

Péntek Petronella, szakszervezetünk titkára, Tóth Illés, a Magyar Posta elnöke, dr. Mészáros Ferenc, a Magyar Posta Központja pártbizottságának titkára, Doros Béla, a Magyar Posta elnök-helyettese, Zólyomi Lenke, a Magyar Posta Központja KISZ-bizottságának titkára

Az előkészületeknél figyelembe kell venni, hogy a rekonstrukciónak *folyamatos üzem mellett* kell végbemennie, másrészt költségmegtakarítások végett az *épületeket meg kell menteni*. Mindezen fölül nagyobb szigorúságra van szükség. A karbantartást, felújítást minőségileg ellenőrizni kell, egyáltalán a fegyelmet meg kell szilárdítani. Felül kell vizsgálni a normákat, a karbantartási utasításokat, ki kell alakítani az ösztönzés megfelelő rendszerét, és állandóan teríteni kell tartani a felelősség kérdését.

gekkel, az irányítási költségekkel.

Helyesen kell gazdálkodni a munkaerővel is. Öröndetes, hogy 66-tal nagyobb a posta létszáma, mint amennyit a terv előirányzott, kérdés azonban, hogy azokon a munkahelyeken mutatkozik-e a többlet, amelyek a teljesítmények szükséges fokozása ezt megkívánja. E gondolatokba tartozik a nyugdíjasok foglalkoztatása is. Senki sem akarja ezt megszüntetni, de arra komoly gondot kell fordítani, hogy ott vegyék igénybe szaktudásukat, ahol az az teljesítmény növeléséhez vagy a minőség javításához járulnak hozzá.

Változatlanul fontos kérdés a *munka helyes szervezése*, s ez követelmény a posta ipari üzemével szemben is. Az ő szervezésen munkájuk okozta jövedelemkieséseket a szolgáltatásokat nyújtó postás dolgozók fáradozása fedezi.

Közönségszolgálat

Lassan, de javul. A lassúságot ebben a folyamatban nem lehet hibának tekinteni, ez természetesen az ilyen irányú fejlődésnek. Ennek megfelelően a közönség véleménye is — bár nem minden ágazatot illetően egyformán — fokozatosan javul. Kedvezőbb a megítélése a klasszikus postának, romlott viszont a hírlap-, a vezetékes és a

vezeték nélküli távközlési szolgálat fogadtatása. A társadalmi és az állami szervek megértő módon, enyhén támogatva közelítenek a postához.

A közönségszolgálat jelentős eleme az új szolgáltatások kezelése. Fontos szempont, hogy nem mehetnek a régiak rovására, különben ellenkezést váltanak ki. Nem szabad erőltetni a be nem való új szolgáltatásokat. Ilyen például a hírlapterjesztésben a becsületkassza. Rendszeres, szembeötölő pénztárhányra nem rendezkedhetünk be. Ezt a szolgáltatást megszüntetjük. Ezzel szemben ami beválik, azt országosan ki kell terjeszteni.

A közönséggel való jó kapcsolat kiépítésének *vannak már követendő példái*. A Vác 1 postahivatalba belépőt egy felülnő felirat fogadja, amely tájékoztatja a közönséget a csúcsforgalmi időkről, figyelmébe ajánlva, hogy — ha teheti — ezeket az időszakokat kerülje el. Kecel postahivatal saját erőből felújította helyiségeit, nem-

csak a dolgozók, hanem a közönség számára is jó körülményeket, ezáltal jó légkört kialakítva. A múlt évben ugyan nem sikerült teljesíteni a kisgépesítési tervet, de ennek hátrányait a dolgozók jó munkájukkal kiegyenlítették.

A követésre méltó példák mellett azonban *jócskán akad javítani való* is. A hivatalvezetőknek szerkesztettek egy jelmondatot: *Töltsön egy órát hivatalában!* A mozgálmom tapasztalatai vegyes következtetések levonására adtak lehetőséget. Volt vezető, aki jól tudta kamatoztatni vizsgálódásait. Akadt viszont, aki nem jött rá arra, hogy a csúcsforgalom okozta feszültséget nem lehet a posta védelembe vételével levezetni. Az sem hozhat tartós eredményt, ha a vezető saját részvételével akarja átlendíteni hivatalát a nehézségeken. A jelmondatot ezért módosították: *Töltsön egy órát a közönség terében!* Itt bizonyára több tapasztalatot szerezhet a hivatal munkájának megítéléséről, s kívülről nézve talán észreveszi a helytelen megszokottságot, az elavultságot.

Rendbe kell rakni — különös, hogy erre fel kell hívni a figyelmet — a forgalmi és a műszaki szolgálat kapcsolatát. Nem engedhető meg, hogy nemtörődomségből vagy bosszantásból a postahivatal néma-lyik része senki földjévé váljék. A legtöbb működésképtelen készülék manapság a postahivatali nyilvános álmásoknál található. Egyértelműen a vezetőnek kell arról gondoskodnia, hogy hivatalában ezen a téren is rend legyen.

Nemzetközi forgalmunk a posta kirakata. Az egész postára vet rossz fényt, ha a nyaralóidény tetőzésekor a Balaton mentén romlik a szolgáltatás.

Budapesten leginkább a hibabejelentő működése ingerli a közönséget. Nehezen érhető el, kezelői nem tanúsítanak kellő készséget, és senki sem gondol arra, hogy a hiba bejelentőjével közölni kellene, hogy mikorra számíthat annak elhárításával. Természetesen nem a hibáként bejelentett állomáson, mert nyilvánvalóan nem arról közölték a panaszt. A bejelentőtől azonban meg lehet tudakolni, hol érhető utol. Külön bizottság foglalkozik a 03 helyzetével és munkájával. Azt máris meg lehet állapítani, hogy e munkahelynek nem állnak rendelkezésére a körültekintő, jó szolgáltatáshoz szükséges adatok, információk.

*

Hozzászólások következtek a rájuk adandó válaszokkal, majd tájékoztatás hangzott el néhány előkészületben levő, illetve már bevezetett jelentős rendelkezéssel, lezajlott eseményről. Mind az összefoglaló, mind az általános megállapítás szerint a nagyaktíva az elvárt jó légkörben zajlott le, fölülmelkedett a begyakorlott munkaértekezle-

tek megszokottságán, a felszólalók sok hasznos gondolatot vetettek fel, amelyek — ha vitathatók is — a posta gondjainak megoldására irányultak.

Dr. Szilágyi Gábor, a Debreceni Postaigazgatóság vezetője

Kurucz István, a Központi Távíró Hivatal igazgatója

Dr. Sallai Gyula, a Kísérleti Intézet igazgatója

Mindez kezdete volt a posta előtt álló feladatok megbeszélésének, irányt mutatott a központi szervek februárban esedékes aktívaértekezleteinek, amelyeken az itt felmerült gondolatokat kell a különböző posta-szervek profiljára alkalmazva, sajátos gondjaikkal és feladataikkal kiegészítve hasonló körben megbeszélni, s minderről a dolgozók valamennyi csoportját, rétegét részletesen tájékoztatni. Ehhez, majd ennek kapcsán a feladatok teljesítéséhez kívánunk sok sikert.

— kisbenedek —

Személyi számítógépek a posta szolgálatában

Dr. Palotás Magda, a Magyar Posta munkügyi és szociálpolitikai igazgatója megnyitja a kiállítást. Mellette dr. Rácz Lászlóné, a Magyar Posta Központja szervezési osztályának vezetője

Személyi számítógép bemutatónak adott otthont január 26-án és 27-én a Postás Művelődési Központ. Az SZVT Szervezési Szakosztály Postás Szervezők Klubja és a KISZ Posta Számítástechnikai Védnökség által rendezett bemutató kettős célt szolgált. Egyrészt, hogy a postai számítástechnikai szakemberek megismerkedjenek a személyi számítógépek nyújtotta lehetőségekkel, illetve ismerjék saját gyakorlatukat, programjaikat a már megvásárolt gépeken, másrészt, hogy a gyártók tájékoztassák a postát fejlesztési elképzeléseikről.

Noha a bemutató két napja meglehetősen rövid volt a kiállított gépekkel szereshető széles körű tapasztalatok gyűjtéséhez, arra elegendő, hogy a szakemberek képet kapjanak: milyen gépek jöhetnek számításba, melyeket érdemes fejleszteni, hogy a postai hálózatban való üzemeltetésükkel később mindinkább egyszerűsödjön a posta munkája, javuljon a szolgáltatások minősége.

A Magyarországon számítógép-fejlesztéssel foglalkozó intézmények közül az MTA Központi Fizikai Kutató Intézet Mérés- és Számítástechnikai Kutató Intézete, az EMG Automatikai Intézet, a Számítástechnikai

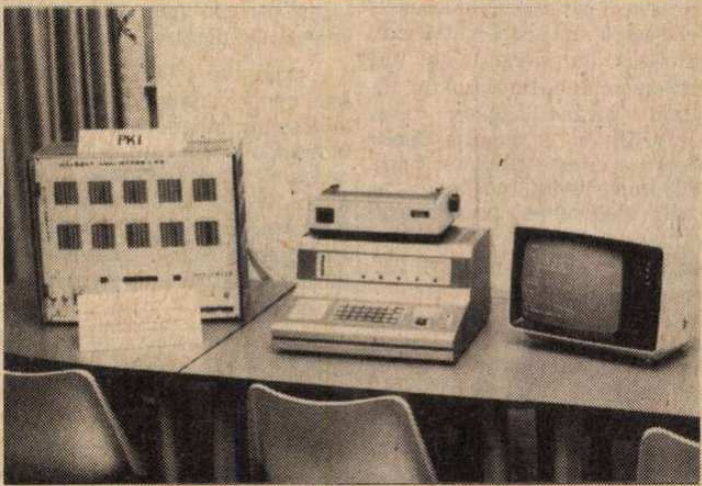
Koordinációs Intézet, valamint a Villamos Automatikai Intézet hozta el termékét — a KFKI és az SZKI kettő is.

A személyi számítógépeket már alkalmazó postaszervek közül ugyancsak többen mutatták be berendezésüket, programjaikat, így a Budapest vidéki, a Soproni és a Szegedi Postaigazgatóság, valamint a Rádió- és Televízió Műszaki Igazgatóság, továbbá a Posta Számítástechnikai és Szervezési Intézet, a Posta Kísérleti Intézet (két géppel és ezekhez telefonkapcsolattal), a Központi Táviró Hivatal (VPPC típusú), telex- és távbeszélővonal csatlakozással), a Központi Kábelüzem és az Üzembiztonsági Hivatal.

Külön említést érdemel a Soproni Postaigazgatóság, mely ZX Spektrum számítógépével ismételt újat hozott, és alkalmazásával is egyedülállót mutatott. Figyelmet keltett emellett a PSZSZI is kiválóan működő, kísérleti jellegű rádiótelefonos összeköttetésével, ezenkívül három iskolagépével.

A kétnapos bemutatónak várakozáson felüli sikere volt: nagyon sok szakember tekintette meg, érdeklődött a gépek alkalmazási területe iránt. Rendkívül nagy tetszést aratott a diákok körében is: a környező iskolákból szinte özönlöttek a kiállításra, s órákat töltöttek el a különböző szórakoztató játékok programok kipróbálásával.

— s —

HOW DO YOU DO?

Játszva tanuljon angolul!

A címben feltett kérdés nem is kérdés tulajdonképpen, hiszen az angolok ugyanazon szavakkal felelnek rá: „How do you do”. Ők ezt a „hogy vagy”-ot köszönésként használják. Ó, be furcsa! Vagyis „Ou”, ha angolul csodálkozunk rá.

A Postás Művelődési Központ nyelvtanfolyamán a legfiatalabb „növendék” mindössze hároméves. Igaz, még csak megfigyelőként, illegálisan van jelen a „nagy” 7–8 évesek között, de olyan tökéletesen csodálkozik a britek nyelvén, mint bármely londoni város lakó.

— Mit lehet megtanítani a gyerekeknek röpke tíz alkalommal? — kérdezem Hargitai Péter tanár urat, a tanfolyam vezetőjét.

— Úgy érzem, mintha kételkedne egy kicsit ebben az egészben. Pedig nincsen igaza. Hiszen itt és most nem az a lényeg, hogy hány szót, hány mondatot tanul meg a gyerek angolul. A lényeg az, hogy élményt kapjon, élménnyel menjen haza, s ha majd felnő, kellemes emlékként jelenjen meg a tudatában a nyelvtanulás.

Ott voltam az egyik óráján. A legszembetűnőbb az a határtalan jókedv, ahogyan énekelnek, táncolnak, tornásznak a gyerekek, ahogyan teljes szívvel vállalják a játékokat.

— Hogyan tudja ennyire felszabadítani a gyerekeket?

— Tudja, 14 év óta folyamatosan tanítok. Sikerült egy teljesen egyéni módszert kialakítanom: a szuggesztopéd nyelvtanítást az audiovizuális oktatás előnyeivel ötvözöm. Én magam írom a tankönyveket, amelyekből tanulunk. Jelen esetben ez egy párbeszéd, összefüggő mese, amelynek címe: „A nagy elefántráblás”. A gyerekek szerepeket játszanak, mindenkinek van neve, foglalkozása és így tovább. Közben persze vetítünk, bábozunk, énekelünk, nevetgélünk.

— Vagyis játszva tanulják a nyelvet. Maga az órán nemcsak tanár, hanem művész is, játékmester is egyszemélyben. Szeretik a gyerekek.

— Számomra gyerekeket tanítani kikapcsolódás, mondhatnám kedvtelés. Én is nagyon szeretem őket.

— Engedje meg, hogy gratuláljak a tanfolyamok sikeréhez. További jó „játékok” kívánok.

Ahogy bemegy a terembe, taps fogadja, majd nevetés hallatszik. Egyszóval megkezdődött az óra. A híres „Foxi-maxi dal” egy-egy dallamfoszlánya még utólr elmenőben.

Tölg-Molnár Gábor

Szerkesszünk kabarét

Ezzel a címmel adtak műsort a Rádió Kabarészínház művészei a Postás Művelődési Központban január 22-én. A díszteremben először Kaposy Miklós, Farkasházy Tivadar és Sinkó Péter lépett fel, majd a második részben a Boncz Géza, Fogarassy János, Lehr Ferenc

alkotta „atléta trió” szerepelt. A műsor fogadtatásáról talán csak annyit: lehet, hogy a díszteremben új rekord született: ezen az estén a mintegy 150-180 fős nézőtér 230-an tapsoltak az előadás végén.

— Krisz —

„Külpolitika első kézből” szocialista brigádoknak

Hószakadásban, nyálkás latyakot taposva indultak el a postás dolgozók Budapest különböző munkahelyeiről: a Belvárosból, Lágymányosról, Óbudáról, a Horváth Mihály térről és a többi távbeszélő üzemből, a 62-es, 70-es, 72-es, 78-as hivatból, a Rádió- és Televízió Műszaki Igazgatóságról, és még sokfelől. Több nyugdíjas is jelen volt a Benczúr utcai Postás Művelődési Központban, a január 31-re meghirdetett rendezvényen. Összesen mintegy másfél százán képviselték a felsorolt munkahelyek szocialista kollektíváit a Szocialista Brigádok Klubjának meghívására. Az esemény vezérfonala napi aktualitás volt *Külpolitika első kézből* címmel.

Tertinszki Edit, a művelődési központ módszertani előadója nyitotta meg a rendezvényt, bemutatva röviden a vendégeket, Pap Éva Jászai-díjas előadóművészt, Hável Józsefet, a Magyar Rádió főmunkatársát, és Szalóczy Pál rádióbemondót.

Ezután Pap Éva elszavalta Radnóti Miklós egyik versét.

Hável József rövid bemutatkozással kezdte, s folytatta a legidősebb politikai eseménynek, az MX-rakéták tetepítésének és az e körül kialakult helyzetnek az elemzésével, és néhány más politikai színtér megválasztásával. A következő lépésben Szalóczy Pál rádióbemondó nyugati, kapitalista országok nem kommunista sajtójából olvasott fel szemelvényeket, amelyekhez Hável József fűzött kommentárt, igen érdekes megvilágításba helyezve eseményeket és azok következményeit, hivatására jellemző valóságérzéssel. Talán mondhatjuk úgy, hogy a magyarázatok fő témája a hidegháborús úszítás kulisszatitkainak leleplezése volt, a történelmi háttér megvilágításával.

Az előadás a jelenlevők kérdéseivel ért véget, majd Tertinszki Edit bejelentette, hogy február 29-én *Lélek és test* címmel Eke Károly könyvéből ad elő *Juhász Judit*, a Rádió munkatársa...

Aszódi László Antal

Az objektív tekintete

A fotóköri kiállítása a PMK-ban

Január 25-én nyílt meg és február 3-ig volt látható a Postás Fotóköri hagyományos évi kiállítása a Művelődési Központ dísztermében. A körnek ugyan nem szerepelt minden tagja, a tárlat mégis gazdag, reprezentatív és — mint megtudtuk — kollektív munka eredménye volt.

A leggazdagabb anyaggal kétségtelenül Mészáros Ödön jelentkezett a kiállításon. A vendégkönyvben — a sok elismerő bejegyzés között — az egyik látogató tréfásan amiatt sajnálkodik, hogy a fotóköri jószíval belőle áll. Ez természetesen túlzás, hiszen szintén elsőrangú munkákat láthattunk itt Vámos Gittától vagy Molnár Józseftől is.

De haladjunk sorjában! Mészáros Ödön sokszínűen, érdekesen fényképezi a világot. Témaválasztása széles körű, a táncművészet, a sport izgalma, a természet, az ember és szűkebb környezete, a város egyaránt érdekli. Képeiből olyan fényképesként ismerhetjük meg, aki elsősorban a téma megjelenítését tartja feladatának, a képkidolgozásban pedig a hagyományos utat követi. Tapasztalt, gyakorlott mester, talán nincs is szüksége külön laborálási trükkökre, mert negatívján már eleve úgy jelenik meg a kép, ahogyan elgondolta. „Etűd” — című felvétele a ballet-táncosnőről szépen példázta ezt: egyszerre érzékelteti a lendületet és a karcsú leányalak mozgásában rejlő harmonikus szépséget.

Természetfotói szépek, rendezettek és tiszták. Szinte hibátlanok, de összehasonlítva ugyanazt a témát választó Molnár József felvételeivel, észre kell vennünk egy lényeges különbséget. Mészáros Ödön látja és közvetíti a tájat, a vízpartot, az ágakra fagyott apró cseppeket, s a kép ugyan gyönyörű, de nem lépi túl a fényképezőgép való tájképfestés esztétikai határait. A fénykép pedig ma már nem érheti be ennyivel, hogy pusztán sajátos adottságainál fogva látványosabban örökíti meg a látványt, mint az ecsettel dolgozó emberi kéz. Molnár József helyesen érzett

rá arra, hogy a hagyományos témához valamit még hozzá kell tennie a pusztá tökéletességén kívül. Hiszen a tájképfestő művészek apró pontatlanságai is milyen sok a szándékoltás, a tudatosság, mert éppen ezen a módon egyéníthető a kép, így mondható el az ábrázolt valóságról az, ami nincs ott, amit csak érezhetünk. És ami érvényes volt a festészetben, az ma ugyanígy követelmény a művészi szándékú fényképezésben is. Molnár József azzal az egyetlen apró módosítással, hogy egymásra fényképezte a csillogó víztükör és a meghajló virág motívumát, eleget tett a más, a többet mondás követelményének.

De ezt az eredményt nem csak ilyen eszközökkel lehet elérni. Vámos Gitta például remek pillanatfelvételeivel valóított meg egy érdekes elképzelést. A mindennapos, a megszokott, a senkinek fel nem tűnő képet emelte költőivé éppen azért, hogy megörökítette. Felhívja figyelmünket a részletekre, a közömbösnek elkönyvelt futó eseményekre. Képei-

ből az a fajta melegség és humanitás sugárzik, amely elgondolkodtat bennünket azon a tényen, hogy bizony, az életünk művészek apró pontatlanságai is milyen sok a szándékoltás, a tudatosság, mert éppen ezen a módon egyéníthető a kép, így mondható el az ábrázolt valóságról az, ami nincs ott, amit csak érezhetünk. És ami érvényes volt a festészetben, az ma ugyanígy követelmény a művészi szándékú fényképezésben is. Molnár József azzal az egyetlen apró módosítással, hogy egymásra fényképezte a csillogó víztükör és a meghajló virág motívumát, eleget tett a más, a többet mondás követelményének.

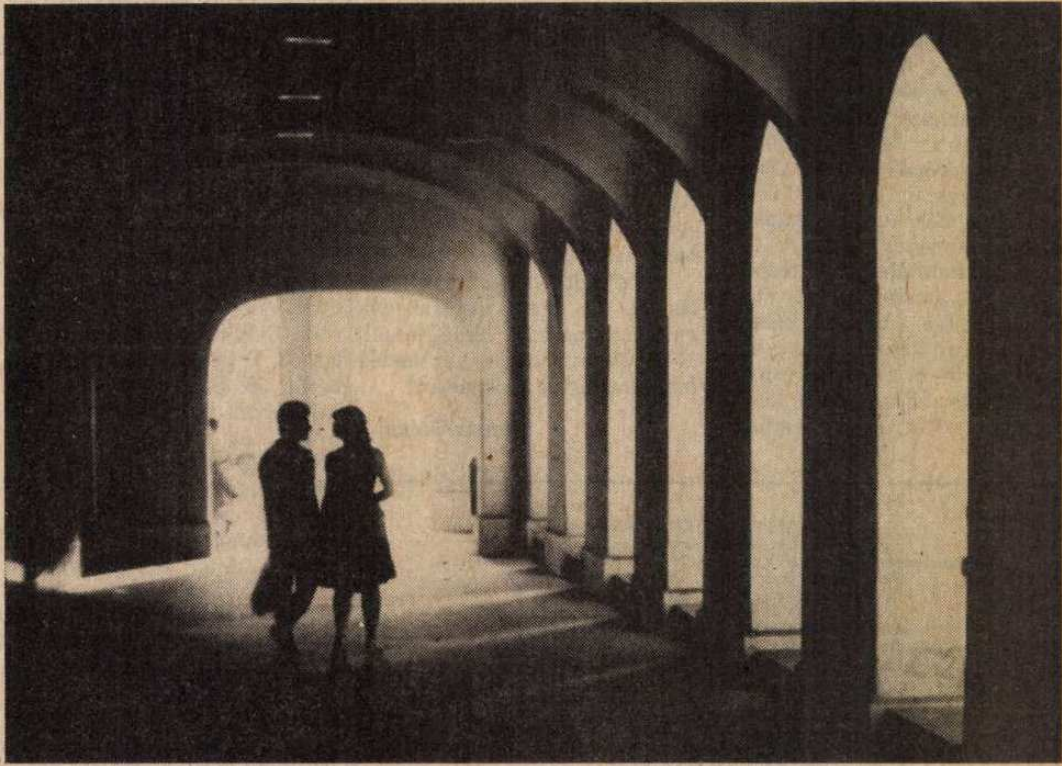
Nemeskür Csaba — aki egyébként a fotóköri vezetője — valószínűleg Erdélyben gyűjtötte anyagát. „Kapuk” című képe bármelyik képzőművészeti alumban megállná a helyét. De egy gondolat erejéig még térjünk vissza Mészáros Ödön és Molnár József egy-egy képéhez. Ami ugyanis az „Esti fények”, illetve az „Oszlopok” című alkotások kapcsán elmondható, az egy kicsit az egész kiállításra is vonatkozik. Ez a néhány felvétel — a tárlaton sze-

replő mintegy negyven közül — próbál megfogalmazni valamit olyasmiról a világról a fotó nyelvén, amit mi hétköznapiak talán úgy mondanánk: aggasztó. A fotó, éppen annál a tulajdonságánál fogva, hogy az egyik leggyorsabb kommunikációs eszköz, kell, hogy azonnal reagáljon a világ pillanatnyi állapotára is. Ez még a művészi kategóriában is követelmény, és ha amatőrökről van szó, talán még inkább az. Legyen bátrabb a kamera annál, mintsem hogy csak idilleket örökítsen meg, vagy a technikai kidolgozást vigye tökélyre, hiszen a neve is ezért — objektív!

Am végül is a tárlat egészéből érezhető volt a törődés, a gondosság, a figyelmesség. Érezhető a tisztelet és a szeretet, amellyel az objektív tekintete a világ, a képek révén pedig a látogató felé is fordul.

Köszönjük a fotóköri tagjainak tenni akarásukat, szorgalmukat, a Postás Művelődési Központnak pedig az ehhez a jó szándékhoz méltó reprezentatív kiállítási lehetőséget.

Pintér Károly

Mészáros Ödön: ÁRKÁDOK ALATT (az Esti fények sorozatból)

A hosszú élet titka

A Postás Művelődési Központban beszámoló hangzott el a Budapesti Társadalmi Testnevelési és Tömegsport Bizottság 1983-ban végzett munkájáról. A múlt évi eredmények értékelése után a sportmozgalom kiváló aktivistáinak kiemelkedő munkáját is megköszönték. A legjobbaknak elismerésül a Szakszervezetek Országos Tanácsa által alapított „Testnevelés és Sport” emléklapokat adományozták. E kitüntetésben részesült a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság Sportköre, valamint a természetjáró tömegsport bizottság egyik vezetője tagja, **Dobozy András**.

Ki gondolná, hogy András bácsi, aki a mai napig rendszeres természetjáró, nyolcvanadik évét tapossa. Pedig nyolcvan éve mennyi mindent takar! Hétéves is alig volt, amikor 1912-ben édesapja meghalt, az utána kapott kevéske nyugdíjából csak nehezen tudott létezni a család. Ezért 15 éves fejjel már elkezdett dolgozni mint postatiszti növendék. András bácsi 1918. október 1. óta pos-

tás. Az első világháborút követő békeszerződések Nagyváradot — ahol élt és dolgozott — Romániához csatolták, így került át a román posta kötelékébe egészen 1940-ig, amikor ismét magyar közigazgatáshoz tartozott a város, ő maga a Magyar Postához. 1944-ben András bácsi Budapest 62-es postahivatalnál kötött ki. Majd hivatalvezető lett Vecsésen, később Soroksáron, azután Pest-erzsébeten. Végül Budapest 112-es postahivatalnál állapodott meg, ahol 1954-től 1963. június 30-ig, nyugdíjba vonulásáig dolgozott, azaz egész pontosan 1979. december 3-ig. Ugyanis, amint a munkát „ababagyta”, másnap, 1963. július 1-én mint nyugdíjas vállalta a szolgálatot ismét. Dobozy András 61. évét dolgozott, és mindvégig a posta kötelékében.

Nagyváradon még 1928-ban megalakított egy turistaszakosztályt, melynek a „Sasok” nevet adták. Megsárgult fényképek igazolják a pezsgő turistaéletet. Bejárták Erdély legszebb tájait. Azóta szinte folyamato-

san a sportág aktivistája, de nemcsak mint szervező, rendező, hanem mint résztvevő is. 1957 óta a Magyar Természetbarát Szövetség tagjaként először a Posta Központi Javítóüzem Természetjáró Szakosztályának csoportvezetője volt, majd fővállalta a Posta Számítástechnikai Sportkör természetjáró szakosztályának vezetését mind a mai napig. A szakosztály múlt évi taglétszáma 349. Nekik szervez külföldi utakat — tavaly Szász-Svájcbba és Romániába —, belföldi kirándulásokat, túrákat. Az idén januárban már lezajlott egy 9 kilométeres túra, melyen Bandi bácsi is részt vett. Mint mondta, utána két napig még a lábában érezte a megtett kilométereket. Felesége a múlt évben átvészelt infarktust, sajnos, nem tud ezeken a megmozdulásokon, túrákon, kirándulásokon részt venni. De én — mondta Bandi bácsi — annak ellenére, hogy 1983-ban betöltöttem nyolcvanadik életévemet, tovább szeretném folytatni munkámat, amelyet most is nagyon szívesen válllok.

Ezek után úgy véljük, hogy a tömegsportban kifejtett munkáért járó Testnevelési és Sport emléklapett méltóbb kézbe nem is kerülhetett volna, mint a nyolcvan évét meghazudtolóan fiatalos Dobozy András bácsiéba.

C. C.

Társadalmi munkával, jó ötletekkel A TÖMEGSPORTÉRT

Napjainkban egyre több szó esik a testnevelés és a sport társadalmi összefüggéseiről, többek között azokról a kérdésekről, amelyek az egészséges életmóddal, a szabad idő értelmes eltöltésével, ezek kölcsönkapcsolataival foglalkoznak. Érthető ez, hiszen az emberek alkotóerejét, egészségi állapotát és közérzetét közvetlenül befolyásoló tényezőkről van szó.

Az elmúlt évtizedben a gazdasági növekedés és technikai fejlődés következtében megváltoztak a népesség legtöbb rétegének, különböző csoportjainak életkörülményei, és ez kihatótt szükségleteik, igényeik, törekvéseik alakulására is.

A kedvező változások azonban nem kívánatos tüneteket is előidézték: megnövekedett a civilizációs betegségek aránya, az emberek bezárkóznak, ami kapcsolataik lazulásához, felbomlásához vezet. E káros jelenségek a fizikai aktivitás, a mozgás hiányával is kapcsolatba hozhatók.

A testnevelés és a sport fejlesztésére az illetékes állami és társadalmi szervek már eddig is sok határozatot hoztak, intézkedések történtek a tömegsport fellendítésére is. Ezzel összefüggésben olyan felhívások is napvilágot láttak, amelyek a

társadalom tagjainak, közösségeinek sportszeretetére és kezdeményezőkézségére támaszkodnak, elsősorban a szabadidős sportolás feltételeinek javításában igénylik közreműködésüket.

A SZOT testnevelési és sportosztálya például évek óta irányítja a társadalmi pályaeépítési mozgalmat. Az akciót 1984-ben is meghirdette, azzal a céllal, hogy a vállalatok, üzemek, valamint a szakmunkásképző intézetek önállóan vagy összefogással építsenek sport- és turistalétesítményeket, vagy szabadidő-központokat a dolgozók és a tanulók testedzésének segítésére.

Az építési akció október 31-én fejeződik be. A SZOT a legeredményesebb pályaeépítő kollektíváknak 36 díjat ítél oda, összesen 1 140 000 forint értékben. A felhívás a Szakszervezeti Értéktörvény februári számában is megjelenik, ezenkívül körlevélben a szakszervezeti szervek külön is megkapják.

Az edzettség, a fizikai állapot javítása végett a sportszerek és felszerelések választékának bővítésére ötletpályázatot hirdet a KISZ KB sportosztálya, az Alkotó Ifjúság Egyesülete és a SZOT testnevelési és sportosztálya. Ennek keretében olyan

újszerű tömegsporteszközre lehet ötletet, illetve kivitelezésre alkalmas javaslatot tenni, amely egyénileg vagy kisebb csoportokban, lakásban, szabadban, sportlétesítményekben széles körben alkalmazható.

A pályázaton egyének és csoportok is részt vehetnek. A pályaműveket 3 példányban kell elkészíteni és jelíggel ellátni. Tartalmaznia kell a sporteszköz általános ismertetését, rajzát, anyagát, méreteit, használatának leírását és zárt borítékban mellékelve a pályázó(k) adatait.

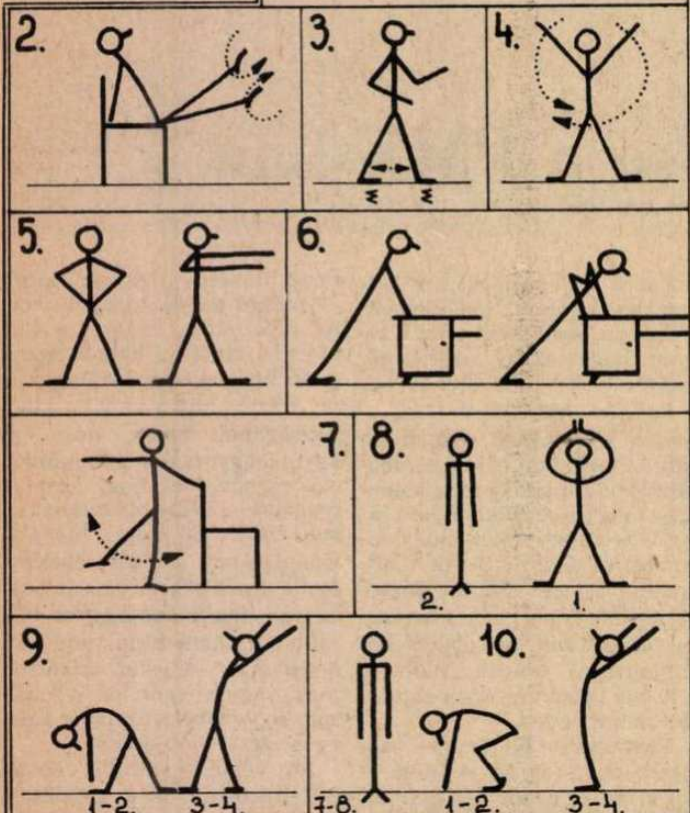
A pályázatokat bíráló bizottság értékeli és a legjobbakat 10 ezer forintos első, 5 ezer forintos második, illetve 3 ezer forintos harmadik díjjal jutalmazza, további 10 pályaművet pedig 2-2 ezer forintos elismerésben részesít.

A pályázatok beküldési határideje: 1984. május 31. Cím: Alkotó Ifjúság Egyesület, Budapest, Pf. 330. 1519.

Felkérjük a postai munkahelyek közösségeit, a szocialista brigádokat, a sportszerető dolgozókat, hogy vegyenek részt a mozgalomban. Kérjük a társadalmi szerveket, a gazdasági vezetőket, hogy a kezdeményezések felkarolásával és helyi erőforrásokkal segítsék a testedzésnek a napi élettevékenységbe való beépülését.

TORNA MUNKÁKÖZBEN

1. HELYBENFUTÁS 30 mp.

1. Helybenfutás 30 másodpercig.
2. Kiindulólé helyzet: lebegőülés a széken. 1-4. ütem: bokakörzés befelé négyszer. 5-8. ütem: bokakörzés kifelé négyszer.
3. Kiindulólé helyzet: harántterpeszállás. 1-2. ütem: szökdelés kétszer, bal láb elől. 3-4. ütem: szökdelés kétszer, jobb láb elől.
4. Kiindulólé helyzet: terpeszállás, karok rézsútos magastartásban. 1-4. ütem: karkörzés a test előtt befelé négyszer. 5-8. ütem: karhúzómozgás hátra magastartásban négyszer. 9-12. ütem: karkörzés a test előtt kifelé négyszer. 13-16. ütem: karhúzómozgás hátra magastartásban négyszer.
5. Kiindulólé helyzet: terpeszállás, kéz a csípőn. 1-2. ütem: törzsfordítás balra, kétszer. 3-4. ütem: törzsfordítás jobbra kétszer. 5-6. ütem: törzsfordítás kétszer balra oldalsó középtartásba. 7-8. ütem: törzsfordítás kétszer jobbra oldalsó középtartásba.

tás kétszer jobbra oldalsó középtartásba.

6. Kiindulólé helyzet: támasz az asztal lapján. 1. ütem: karkajlítás. 2. ütem: karnyújtás. Ötször, tízszer ismételni.

7. Kiindulólé helyzet: jobb kéz a szék támláján. 1-4. ütem: bal láblendítés előre és hátra négyszer. 5-8. ütem: kézcseré, jobb láblendítés előre és hátra négyszer.

8. Kiindulólé helyzet: alapállás. 1. ütem: ugrás terpeszállásba, taps a fej felett. 2. ütem: kiindulólé helyzet. Ötször-tízszer ismételni.

9. Kiindulólé helyzet: terpeszállás, kar magastartásban. 1-2. ütem: törzshajlítás előre kétszer. 3-4. ütem: karhúzás hátra kétszer, magastartásban.

10. Kiindulólé helyzet: alapállás. 1-2. ütem: ereszkedés guggoló-támaszba, kilégzéssel. 3-4. ütem: felállás, karemelés magastartásba, belégzéssel.

Hamar Gábor

Ezúttal a szokásostól eltérő keresztretjénnyel tesszük közzé az IPV és a SZOT felkérésére. Az *Utazás '84* című kiállítás és a *budapesti tavaszi fesztivál* programjához kapcsolódó rejtélypályázaton a rendezők 20 ezer forint értékű utalványt és tárgynyireményt sorsolnak ki a március 16. és 25. között a BNV területén megrendezendő *Utazás '84* kiállításán.

A megfejtéseket március 10-ig kell elküldeni a következő címre: *IPV idegenforgalmi főosztálya*, Budapest, Rákóczi út 74-76. 1074.

VÍZSZINTES

1. A *budapesti tavaszi fesztivál* egyik vidám folklórprogramja a *Budapest Sportcsarnokban*, 14. Fekete-tengeri kikötő a Szovjetunióban, 15. Fagymunkáló kéziszerző, 16. Ókori lepelserű ruha, 17. Bor illata és zamata, 19. ... de France, 20. „Tájak, ... múzeumok” (honismereti mozgalom), 21. Becézett Lajos, 22. Fialat városunk, 24. Törmeléket szállít, 26. Spanyol és holland autójel, 27. Arab nemes, 29. Méteres darabokból álló tűzrevaló, 30. Üres pad! 31. Az egyik szögfüggvény, röviden, 32. Törvényes, jogszerű, 34. Előadó, röviden, 35. A francium és az oxigén vegyjele, 36. A föld belsejében levő anyag, 37. Nobel-díjas amerikai fizikus (Willis), 39. Naumov filmrendező társa, 40. Európa Kupa, 42. Női név és becenév, 43. Árpád-házi király volt, 44. Amely helyre, 45. Gambrinus itala, 47. A rockzene egyik világhírű együttese volt, 49. Nedvszívó anyag, 50. Királyi szék, 52. Michelangelo Antonioni filmje, 54. Hosszú időn át, 55. A pincébe visz, 67. Váraról nevezetes szlovákiai város, 59. W. Á. R., 60. Indusztrális, 61. Sült combja finom falat, 62. Friss, 64. Liga egyenmő betűi, 66. Szlovákiai település, határában ősemberi maradványokat és kőeszközöket talál, 67. Dzsingisz kán unokája, 68. A japán császár, 69. Becézett női név, 70. Téli sport, 71. Híres tengeri fürdő Belgiumban, 73. Aden egyenmő betűi, 74. Te és ő, 75. „... megvirrad” (Jean Gabin filmje), 77. *Ilyen rendezvények is gazdagítják a tavaszi fesztivál programját*, 78. Az urán, a kálium és a kén vegyjele, 79. Kézfogás, 81. A munkásmozgalom mártírja (György), 82. Egyiptomi isten, a világosság és az igazság ura, 83.

Attila névváltozata, 85. A paprikának is van, 87. Békés ... (színesítő), 88. Gyakori lónév, 89. Belgrád hegye, 91. Hatalom.

FÜGGŐLEGES

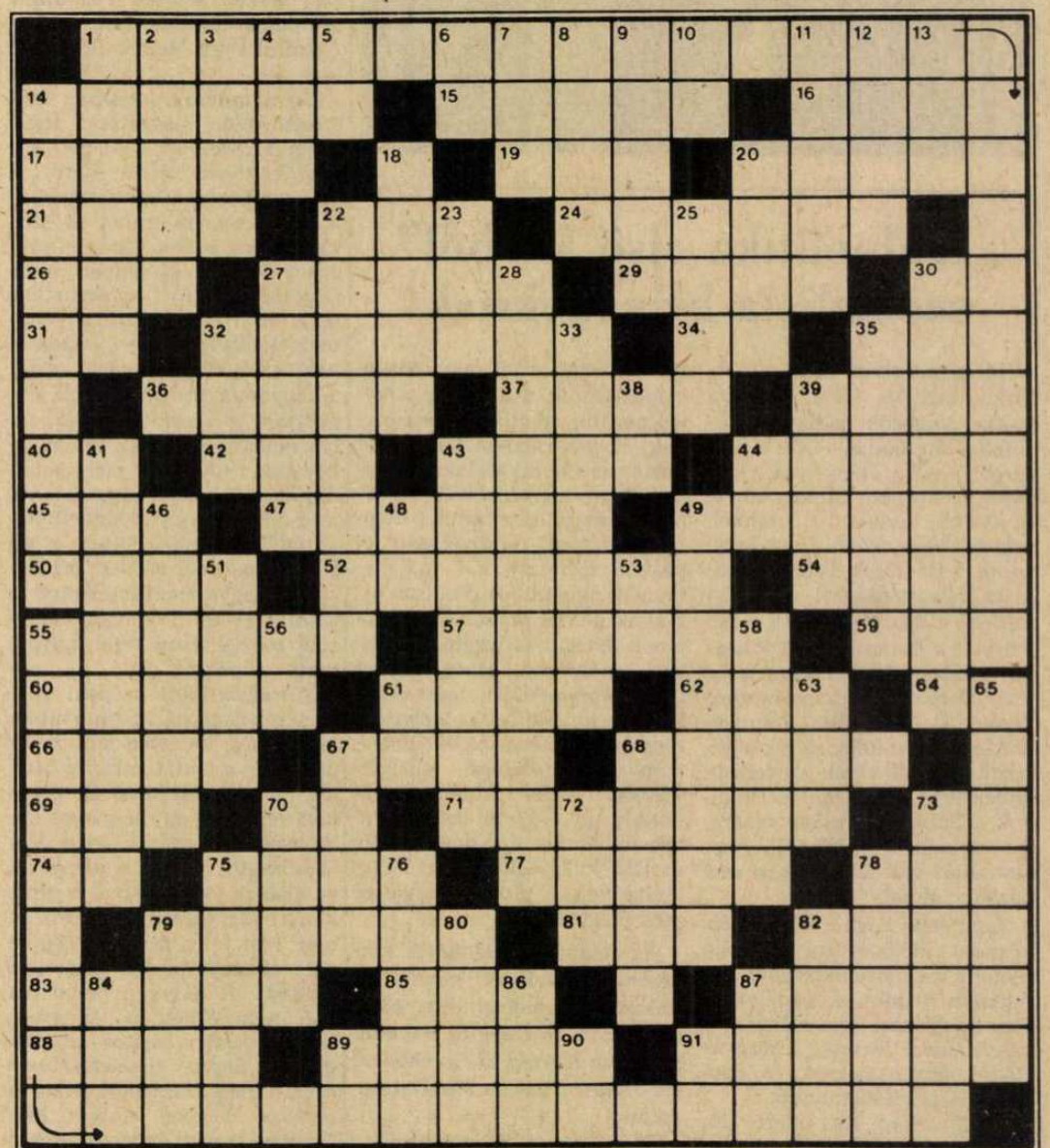
1. Ütőhangszer és jeladó eszköz, 2. Korallzátony, 3. Kaucsukból vulkanizálással készül, 4. ... Sumac (operaénekesnő), 5. Az oxigén és a jód vegyjele, 6. Gally, 7. Melléknévképző toldalék, 8. Híres amerikai egyetem, 9. Átkaroló, 10. Ruhadarab! 11. Háromszáz perc, 12. Bársonyszerűen készült pamutszövet, 13. Fialat színésznő (Éva), 14. A tavaszi fesztivál kulturális programját színessé tevő színházi rendezvény, melyben pécsi, győri és budapesti táncművészek szerepelnek, 18. Erdélyi jobbágyfelkelés vezetője volt, 20. Piaci árús, 22. Nem talál vevőre, 23. Kedvez-

ményes vasúti utazási forma, 25. Kenyér oroszul, 27. Támogat, 28. *Mozikedvelőknek sok meglepetést tartogató rendezvény sorozat a fesztivál idején*, 30. Kihívóan viselkedik, 32. Iráni város, 33. Kikötőváros Szicíliában, 35. Német operaszerző volt (Friedrich), 38. Kiss ... Káti, 39. „A” testrészt, 41. Budapesti főút, 43. Órárt beállító, 44. Az asztácium vegyjele, 46. Szaladó, 48. Indíték, 49. Mozart operája, 51. Ibsen-színmű és hősnő, 53. Kettős betű, 55. A tavaszi fesztivál soproni zenei rendezvényei legtöbbjének színhelye, 56. Sir, 58. Becézett női név, 61. ... Manche, 63. A jód és a neon vegyjele, 65. Ez a belvárosi vendéglátóhely irodalmi kávéháznak ad otthont a tavaszi fesztivál idején, 67. Játékvezető, 68. A legmagasabb férfi énekhang, 70. Ural-

kodó megszólítása, 72. Tápláló ital, 73. „A” tengeri rabló, 75. Kiskundorozsma széllel hajtott nevezetessége, 76. Kezdetől fogva, 78. Gyógykezelésre küldé, 79. Időegység, 80. Sós tó a Szovjetunióban, 82. Azonos a vízszintes 82. számú sorral, 84. Esetleg, 86. ... Ázsia (kontinensrész), 87. Az egyik rendező iroda, 89. Savban van! 90. Ajándékoz, 91. United States.

Előző rejtélyünk helyes megfejtése: *Mimi, Caruso, Káti, Timur, Alfano, Suzuki, Milánó, Liu, Lucca*.

Könyvutalványt nyertek: özv. *Dedinszky Lászlóné* (Debrecen), *Kovács Lászlóné* (Kőröstarcsa), *Lakos János* (Békéscsaba), *Németh András* (Zalaegerszeg), *Súlyosi Veronika* (Budapest).

POSTÁS DOLGOZÓ
A postások szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: BENDA ISTVÁN
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest XIII., Váci út 73. Telefon: 497-950
Levélcíme: Budapest, Postafiók 43. 1553
Egyszámúszám: MNB 215-51-628
Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató
Előfizetési díj egy évre: 18 Ft
84-956. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 02330-3701